

Н а ш р и ё т и « А д и б »

МУФАЗЗАЛИ АҶАМРОД

**ПАРНИЁНИ
САБЗ**

Душанбе
«Адиб»
2017

ББК 84 Тоҷик 7-5

А-18

Мухаррир *Сафар Амирхон*

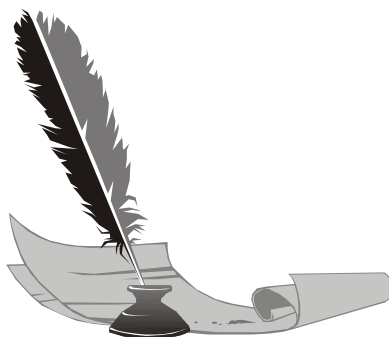
А-18 **Муфаззали Аҷамрод. Парниёни сабз.**
(*Маҷмӯаи ашъор*), – Душанбе, «Адиб», 2017, 160 с.

«Парниёни сабз» фарогири ғазалиёти Муфаззали Аҷамрод буда, бо равониву тозабаёнӣ ва назокату нафосати худ дар зебоиву рангин гардидани ҷаҳони ботинии хонанда нақши амиқе мегузорад.

ISBN 978-99947-2-507-6

© Нашриёти «Адиб», 2017

ҒАЗАЛИЁТ

* * *

Ало, ё айюҳас-соқӣ, бизан оташ ба ҷони ман,
Ки гӯётар шавад з-он оташи гӯё забони ман.

Фидоят менамоям, мунъимо, ҷони гириромиро,
Агар бо он сафоребат зи ҳам резӣ равони ман.

Нахоҳам гаштан аз марге чунин зебо раҳо ҳаргиз,
Аҷал бо ман бисӯзад баҳри ҷони нотавони ман.

Кабоби дил, ки лаззатгир гардад з-оташи ҳастӣ,
Гулистони Ирамро монад он боғи хазони ман.

Сипоси бештар бар зоти покат боядам гуфтан,
Саодат азми меҳмонӣ кунад то хокдони ман.

Ба сад дафтар нагунҷад ҳасби ҳоли ошиқе шайдо,
Ту, ай Хуршед, дар гардун навис он достони ман!

Ҳазорон қисса пардозанд рӯи сафҳаи мино
Нучуми собиту сайёр аз сирри ниҳони ман.

Аҷамродо, зи ҳад берун марав дар ғояти мастӣ,
Биё, бо шеъри майгун маст бинмо дӯстони ман!

* * *

Ваҳшии ишқ аҷаб пурҷигарам медорад,
Андар ин доми бало муҳтарамам медорад.

Теғ дар даст ҷаҳонгирии ўро нигаред,
Кушта шуд халқ, маро зиндатарам медорад.

жилваи зоти таҷаллӣ, ки муҷалло омад,
Ғайрат афзуда, бaсе бозафарам медорад.

Кай шунидаст кас афсонаи дайҳимдорӣ¹,
Ишқ аз бофтани ў хабарам медорад.

Шабравонем, ки то субҳ муяссар гардад,
Бо ҷароғони саодат саҳарам медорад.

То кунад расмияти ҳучҷати ошиқ маълум,
Ҳалқаи дор ба болои сарам медорад.

Маслиҳат нест, Аҷамрод, ки тарсу бошӣ,
Ин хатарпеша хушо бехатарам медорад.

1. Дайҳимдорӣ – точдорӣ, ҳукми шохӣ рондан.

* * *

Ғайрат наёварам, ки туро беватан кунам,
Аз дил бурун ба кӯйи чафо хаймазан кунам.

Ай ишқ, ай паямбари эҷоди ламязал,¹
Кай бе ту зинда бошаму шӯри сухан кунам?!

Дар моварои айш², яқин, обу оташ аст,
Гулхан бизан, ки суннати он барҳаман³ кунам!

Дарзе, агар зи чомаи илҳоми ман гусаст,
Он беқасаб бисӯзаму сар дар кафан кунам.

Гуфтушунуфту нағмаи мурғон ба субҳидам
Бирҳонадам зи ғафлату аз мову ман кунам.

Хуршедхуш гаштаам аз партави шабат,
З-ин рӯ ба сад ситорашинос анҷуман кунам.

Ширинлиқо наоядам ар нақши чустучӯ,
Дар санъати вафо хабар аз Кӯҳкан кунам.

Арбоби суратанд, Аҷамрод, сифлагон,
Бошад яқояк ин ҳама лашкаршикан кунам!

1. Ламязал – човидон (яке аз сифоти Офаридгор).

2. Моварои айш – паси ҳаёти заминӣ, киноя аз олами боқӣ.

3. Барҳаман – муршиди ҳиндувон, ки дар расми сӯхтани мурдагон иршодгарӣ кунад.

* * *

Субҳи азал, ки ишқ ба меҳроби ҷон фитод,
3-ин фитна шӯру шар ба сари бандагон фитод.

Авҷошёни сеҳрваре бо ҷунуни зот
Бар хокзодагон зи кафи осмон фитод.

Бесурате ба сурати рӯҳи суҳанваре
Бо сад забон фитод, вале безабон фитод.

Мардумгазой омад агар, ин аҷаб нигар,
Чун дидавар ба мардумаки мардумон фитод.

Дилҳо шикоят, то хабар омад ба ақлҳо,
К-ай аҳли рой! Ин чӣ бало дар миён фитод?

Гуфтанд: ин «бало» ба «бале» мубтало кунад,
Ҳар соядорро, ки бар ӯ соябон фитод.

Чун офтоб гашт, - далеле ба Ҷовидон,
Ҳаждаҳ ҳазорро зи ҷаҳон то ҷаҳон фитод...

Оре, муҳаббат аст, ки одам шуд одамӣ,
Ишқ ар набуд, кавну макон бенишон фитод.

Аз чист анҷуман ба Аҷамрод хушназар?
Ойинатабъ шоири мо хушбаён фитод!

* * *

Нозам он оинаро, к-аз назараш пок шудам,
Бо масеҳонафасе шоду хушидрок шудам.

Қиссаҳои падарам буд хирадномаи ишқ,
З-ин дасотири¹ адаб ошиқи бебок шудам.

Тарҳи кошонаи табъам бинавишт аз сари ноз,
Талбият² бурдаму дар абҷади «лав лок»³ шудам.

Пандаш озоиши даҳр асту шукӯҳи малакут,
Чун мунаҷҷим ба замин рӯй бар афлок шудам.

Кошифи субҳи тариқат ба ҳақиқат бирасад,
Забҳи парвора⁴ ба фарз аст, ки дилчок шудам.

Сарбаландам ба лаҳад то ба қиёмат бари хок,
Ҳамчу хок омадаву боз зи нав хок шудам!

Ай Аҷамрод, бидеҳ сиккаи заррини суҳан
Ҳофизеро, ки Зарифист⁵, тарабнок шудам!

1. Дасотир – шакли ҷамъи *дастур*, роҳнамоиҳо.

2. Талбият – ҳарфи «Лаббайка!» (омодаи хидмати ту ҳастам, аё Офаридгор!) гуфтани ҳочиён хангоми маросими Ҳаҷ.

3. Лав лок – агар ту набудӣ.

4. Парвора – парваридашуда.

5. Зарифӣ – шахсияти шашмақомсарои андалебнафас Хурсандмурод Зарифӣ дар назар аст.

* * *

То дигар кардам мизочи худпарасти хешро,
Доҳили майхона бигзидам нишасти хешро.

Бештар дидам дуоямро асар дар ёди ӯ,
Косаи дарюза¹ кардам ҳарду дасти хешро.

Аз шикасти соғаре пайванди дилҳо об хӯрд,
Комбахше ёфтам, ҳаққо, шикасти хешро.

Тирарангиҳо зи навмедӣ чу равшантоб шуд,
Афв фармудам бaсе иқболи пасти хешро.

Нагсалад сарриштаи мову мани мо баъд аз ин,
Мекушудам кош з-аввал бандубасти хешро.

Сахт мастӣ оварад ҳар ҷо, ки ҳирси ҳаст ҳаст,
Лаълу марҷони сухан судем ҳасти хешро.

«Сӯхтан аз арзи матлаб назди мо осонтар аст»²,
Ҷустуҷӯ дорам, ки сӯзам хеши масти хешро.

1. Косаи дарюза – косаи гадоӣ.

2. Ин мисраъ моли Соиб аст.

* * *

Ба оташ мекашад ҳичронат, ай дӯст,
Биё, ҷонам фидо бар ҷонат, ай дӯст!

Фироқатро таҳаммул кай тавонам,
Маро ҳам бар ба он Канъонат, ай дӯст!

Фишондастӣ ба дил базри муҳаббат,
Саховат кардай, қурбонат, ай дӯст!

Вале аз чист, ҳосил кӯҳи ранҷ аст,
Бигӯ бар ошиқон бурҳонат, ай дӯст!

Қаҳон аз туст, мо меҳмони ӯем,
Марон аз дарғаҳат меҳмонат, ай дӯст!

Русуми дӯстӣ кай охир омад,
Баро аз хона то айвонат, ай дӯст!

Таманнои ҷамолат сӯхт ҷонам,
Нишинам кош гирди хонат, ай дӯст!

Ба шамшерат занӣ, миннатпазирам,
Муборак донам он дастонат, ай дӯст!

Баҳор омад, маро афсурда манмо,
Бирезам замзами боронат, ай дӯст!

Ба мизони вафо баркаш ӯиёрам¹,
Набошад шубҳа дар мизонат, ай дӯст!..

Аҷамроди туям, пазмони рӯят,
Намо худро ба ин ҳайронат, ай дӯст!

1. Ёиёр – қиматнокӣ, дараҷаи холисии маъданҳои гаронбаҳо.

* * *

Барҳам ҳамезан, соқиё, истезаву овезро,
Пархош бас, ором кун ин қалби шӯрангезро!

Миногарам, миногарам, минои холӣ дар барам,
Лутфе намо, саршор кун аз бода дастовезро!

Бигашт теғ аз устухон, фатвои чурмамро бихон,
Гар нашканӣ савганди худ, ман бишканам парҳезро!

Бар ҳоли зори ман нигар, то кай бигардам дар ба дар,
Ғамхор шав, гирам зи сар дастори рангомезро!

Менашнавай ин илтиҷо, дар пойгоҳат ҷо ба ҷо
Коре ба худ хоҳам раво, бин ханчари дамтезро!

Бо ман бисоз, ай муҳташам, биншон ба тарзе оташам,
В-арна ба майдон баркашам ойини растохезро!

Наврӯз ояд беҳабар, гар бо манат бошад назар,
Бахшам бароят сар ба сар сайёраи гулрезро!

Килки Ачамрод аз хирад шаккар фишонад то абад,
Равнақ барафзо, ё Аҳад, ин нойи шаккаррезро!

* * *

Лолаосо нақши доғе дар чигар дорем мо,
Рахнаи девори гулшанро назар дорем мо.

То расад пайки умеде аз фарози бесутун,
Пираҳанчокему қоне дар хатар дорем мо.

Сӯхтан бошад қазо рӯшангарони покро,
Дуди оҳему самовоте ба сар дорем мо.

Сурхрӯйиҳои мо аз оташи хотир бувад,
Дар тахайюл сад баҳоре тозатар дорем мо.

Авҷрав пиндор моро, бас ба файзи шабнаме
Сурати хуршед дар рӯ чилвагар дорем мо.

Дар маёдини¹ сухан гардида мо размошно,
Ғайри маънии баланде кай сипар дорем мо?!

Водии ҳайрат – гузаргоҳи ману мо беш нест,
Оқибат ҳамсоғиҳо бо қамар дорем мо.

Чун Аҷамрод ин ҳадис аз ишқбозӣ гуфт, гуфт:
То қиёмат ошиқему як ҳунар дорем мо!

1. Маёдин – шакли ҷамъи *майдон*.

* * *

Дар қулзуми¹ вафои падар пургуҳар шудам,
Оре, ба файзи кони ато симу зар шудам.

Базре фитод мазраъаро аз фарози ишк,
Обе задам ба оразашу барзгар шудам.

Парвезанам зи пурдилии осиеби ӯ
Пурчашму пурфан аст, ки ман пурсамар шудам.

Дарё ба як пиёла нагардид ихтисор,
Кафро пиёла кардаму маст аз асар шудам.

Тимсоли хеш баста ба ҳар байти хештан,
Дар сафҳаи шафақ ғазале шуълавар шудам.

Меҳроби дил нишемани амвоҷи фитрат аст,
Саччодабофи шайхи саропоҳунар шудам.

Гуфтанд: бо сипардани ин раҳ кучо равӣ?
Гуфтам: сипеҳр ҷустаму маънисипар шудам.

«Микдори офтоб надонанд мардумон»²,
Рамзошнои зумраи соҳибҳунар шудам.

1. Қулзум – баҳр.

2. Ин мисраъ моли Соиб аст.

* * *

Намегунчам, намегунчам, дар ин дунё намегунчам,
Мани танҳо миёни тӯдаи танҳо намегунчам!

Дару деворро бастам, ба роҳи ишқ пайвастам,
Зи худ вораства бепарво, ки дар парво намегунчам!

Яке раҳзан дучор омад, ба сурат чун нигор омад,
Шикорӣ ҳилакор омад, ки дар саҳро намегунчам!

Кушод ӯ банду басташро, бибӯсидам ду дасташро,
Тараҳҳум кард дар савдо, ки дар савдо намегунчам!

Шароби ишқ бахшидам, чу он рӯзӣ бисанчидам,
Зиёну суди ӯ дидам, ки дар маъво намегунчам!

Ҳамон ганҷам ба чанг омад, дили тангам ба санг омад,
Ба сар борони нанг омад, ки дар пайдо намегунчам!

Ман аз он рӯз шодонам, ки бо Юсуф ба зиндонам,
Шикасти ранҷи мастонам, ки дар мино намегунчам!

Аҷамродо, аз ин маънӣ, ки дар шеъри ту мегунҷад,
Баёни дигар ифшо кун, ки дар маъно намегунчам!

* * *

Ишқ аст, ки беному нишон аст дили мо,
Мустағриқи дарёи дамон аст дили мо.

Асрор ниғаҳ доштан - асрори гироне,
Оташкадаи кишвари ҷон аст дили мо.

Чун меҳр бувад мазҳаби ин меҳри мунаввар,
Дар боми фалак чархзанон аст дили мо.

Ойинасиголони¹ хирадноманависем,
Бар аҳли малоҳат нигарон аст дили мо.

Озурдадилонро хабар аз мо бирасонед,
Аттори дукони баласон² аст дили мо.

Байтулғазалу банданавозанда сарое,
Яъне ҳарами дилшудагон аст дили мо.

Бо ин ҳама санъат, чу қиёматгаҳи ишқ аст,
Донам ба лаҳад ҳам зарабон аст дили мо.

Гуфтанд: Аҷамрод, дилат ошиқи зор аст?
Гуфтем: Бале, варна чӣ сон аст дили мо?!

1. Ойинасигол – ба маънои ҳақиқатнигор.

2. Баласон – навъе аз марҳами атрӣ, ки бисёр хушбӯй бувад.

* * *

Қисса аз дард макун, ҳолати данг аст ин ҷо,
Зиндагонист, ки бо марг ба ҷанг аст ин ҷо!

Аз латофат бисаро, то дили кас шод кунӣ,
Сухан аз шеър бигӯ, олами ранг аст ин ҷо!

Дар тароват чу баҳор аст, агар шеър тар аст,
Соҳати тирукамон аст, қашанг аст ин ҷо!

Хуррамободии ин боғ набинад фарде,
Натавонад, ки бубинад, ки чӣ ҳанг аст ин ҷо!

Шишагар нест дар ин коргаҳ он оҳангар,
То ба сандон нашиносад, ки чӣ санг аст ин ҷо!

Марғзорест, дар он буздилакон бихроманд,
Пуштгардон бигурезанд, паланг аст ин ҷо!

Шоирӣ ҳусни камолоти сухансанҷӣ нест,
Худфурӯзӣ зи раҳи фазл, ки нанг аст ин ҷо!

Чун Аҷамрод ба дафтар қаламе ронд, бигуфт:
Сафҳаи ҷарх биёред, ки танг аст ин ҷо!

* * *

Гулистони хаёлам нав ба нав хушрангубӯ гардад,
Агар ёдам ба ёди дӯст маҳви гуфтугӯ гардад.

Хирадсӯзе ба андак чуръа аз мо мебарад моро,
Каси дигар зи ин май гар хурад, беобрӯ гардад.

Шуъои офтоб ояд бурун аз манзари чонам,
Маро ин хокдон он дам мунир аз чор сӯ гардад.

Малак сар бар замин ғалтад, самак рӯи фалак лағзад,
Ҳама кавну макон маҳшар шавад, пурҳою ху гардад.

Маро он дам мачӯ аз ман, ки ғоибро намечӯянд,
Ҳар оне ғайбро чӯяд, асири чустучӯ гардад.

Нишоти хешро офокгустар дида, метарсам:
Худо нокарда, бадхоҳе ба касдам фитначӯ гардад.

Дареғогӯй н- ояд табъам аз кӯи таманноҳо,
Чу дарди ошиқон вобаста аз дасти сабӯ гардад.

Аҷамродо, Худо ёрат, ба бахти хеш омин гӯ,
Дуоят мустачоб афтад, далели¹ орзу гардад.

¹ Далел – роҳнамо.

* * *

Нагуфтамат, ки вафо кун, вале ҷафо накунӣ,
Ба ҳар кӣ карда тавонӣ, барои мо накунӣ!

Хато гирифтани мо бар ту худ хато бошад,
Чӣ гӯямат, ки кунӣ, то дигар хато накунӣ?!

Зи худ марав, ки чу душман нахоҳамат дидан,
Сад илтимос туро, к-аз худӣ Худо накунӣ!

Бигӯ, кучо биравам, гар ба сӯи ҷон нагароям?
Ба ҳеҷ вачҳ ту ҷонам зи тан ҷудо накунӣ!

Манам, ки меҳрфурӯзам, ту меҳрабони манӣ,
Ки ҷуз ба меҳри физоянда мубтало накунӣ!

Сухан ҳамин қадарат гуфтани ба мо мондаст,
Ки ихтисори саховат ба ин гадо накунӣ!

Бале, шамида балоро дуъо ҳамехонам:
Зи дасти ишқ Аҷамродро раҳо накунӣ!

* * *

Сояфитратмардумоне – ҳамсириштони ҳубоб,
Салтанатдорони нуқсандеш – арбоби ниқоб.

Маърифатнопосдорони ҷаҳолатошно,
Шаклороеъни бемаънӣ – суоли бечавоб...

Одамизоданд, аммо з-одамиҳо беҳабар,
Зоҳиран мардумнавозанду асосан носавоб.

Аз адолат, аз ҳақиқат ҳарф гӯй, беибо
Ончуноне мефишорандат, ки монӣ дар азоб.

Кирдигоро, соҳибо, бар ту ҳаволат мекунам,
То баробар карда бошӣ додашон рӯзи ҳисоб.

Саъй овардан мучозоро салоҳи кор нест
Бо тақаллуфчилвапардозандағони пурмаъоб¹.

Ай Аҷамрод, аз шарирони фиребо эҳтиёт!
Офтобандешро меҷӯ, ки гӯяд з-офтоб!

1. Пурмаъоб – пуръайб, пурнуксон.

* * *

То дар ин олам зи дасти дӯст пурғам будаам,
Ғам кучо? Минумақоме сахт хуррам будаам.

Ҳар гаҳе, к- аз ғусса холӣ гаштааст ин хокдон,
Дар сипанчи хештан даргоҳи мотам будаам.

Бо хаёли дӯст дар хилват нишастан соате,
Бехтар аз умре, ки дар ишрат дамодам будаам.

«Оламе аз як дили огоҳ рӯшан мешавад»¹,
Субхчӯву субҳрӯ дар ҳарду олам будаам.

Офтобандешии моро гувоҳе фош кард -
Дар садоқат покбоз аз зоди шабнам будаам.

Тоҷи иқбол аз падар мерос омад бар сарам,
Шукр Эзадро, ки ман фарзанди одам будаам.

Бар суроғи дӯст мерав, ай Аҷамроди азиз,
Босаодат будаам, то дӯст ҳамдам будаам!

1. Ин мисраъ моли Соиб аст.

* * *

Бишкан ба фурӯғи рухи хеш ойинаҳоро,
Барҳам мазан аммо ту низоми дили моро.

«Мо аз ту ба ғайри ту надорем таманно»¹,
Ҳирс аст, ки пурнӯш кунад бодагадоро.

Даргоҳи муҳаббат ба кушодае накушояд,
Илло ба калиде, ки мусаммост вафоро.

Пандат чӣ диҳам, ай гунаҳомурз, бубахшо,
Ҷоиз набувад айб задан ақлрасоро.

Мо дурди гуворо зи кафи ишқи ту нӯшем,
То рафъ кунад дар сари мо чуну чароро.

Гуфтанд: «дуо хонаи соҳиб бишиносад»,
Гуфтем, сазо аз кӣ бипурсем дуъоро?

Бе ҳукми касе арчи туро авҷнавардем,
Минбаъд, азизо, «ту» нагӯем Шуморо!

Дар даҳр, Аҷамрод, агар дӯст наёбӣ,
Таъмири ҷадиде бикун андӯхсароро!

1. Ин мисраъ моли Саъдист.

* * *

Ай дил, устурлоб бояд дардихӣ,
Шеваи арбоб бояд дардихӣ!

То ба мардум рӯшанӣ бахшем мо,
Рутбаи махтоб бояд дардихӣ!

Риндойинем мо, на фосидем,
Маҷлиси аҳбоб бояд дардихӣ!

Талх ҳам бошад, шароби ишқро
Дар хами меҳроб бояд дардихӣ!

Обрӯи соғари моро марез,
Ташнагонро об бояд дардихӣ!

Гавҳари яктои ишқомезро
Аз таҳи гирдоб бояд дардихӣ!

В- аз касони бадсиголу беҳабар,
Чашми моро хоб бояд дардихӣ.

Панди моро ҳалқа бар гӯшат бизан,
Тоб бар бетоб бояд дардихӣ!

Мо Аҷамродем, моро дар ғазал
Партаве пуртоб бояд дардихӣ!

* * *

Дар дилам чуз иштиёки дидани дилдор нест,
Мутлақо дигар маро бо халқи олам кор нест.

Тухми одамзода бисёр аст дар рӯи ҷаҳон,
Лек ҳайфо, одамийят дар чунин бисёр нест.

Ғамгусоре аз миёни дӯстон дасте надод,
Ғайри мо моро ба олам ҳеч кас ғамхор нест.

Ҷои мо дар хилвати майхона собит гаштааст,
Ҳар касе бо мо гарояд, одами ҳушёр нест.

Роздоне кист огоҳ аз футӯҳи розҳо?
Мушкилифшогар ба чуз созандаи асрор нест!

Гарчи бемор аст дил дар тангнои зиндагӣ,
Ошикему сарбагардун, рӯҳи мо бемор нест.

Бо Аҷамрод аз навозишҳои гардун дам мазан,
Аҳдбандӣ бо касе кун, к-ӯ дар ин бозор нест.

* * *

Мардони хирад бо чаламардон нагароянд,
Даргоҳнишини дили мардони Худоянд.

Он бебасарон беҳунару ҷомасиёҳанд,
Ойинасиголон ҳама ойинарабоянд.

То олами маънӣ биравад мардуми ғафлат,
Боист зи пайроҳаи илму адаб оянд.

«То шаб наравад субҳ падидор набошад»¹,
Бигзор, ки хубон ҳама ҷо рух бинамоянд.

Подоши фурӯмоя муқаддар зи қазо шуд,
Наспоскасон дар ду ҷаҳон аҳли ҷазоянд.

Ноомадагонро хабар аз мо бирасонед,
Оянд агар, дар сифати мард биёянд!

Риндони қаламсой намиранд, Аҷамрод,
Фархундафаронанд, ки хуршеднамоянд.

1. Ин мисраъ моли Саъдист.

* * *

Саодати ду ҷаҳон дар саройи ҷонам нест,
Агар ғариштаи ишқат дар осмонам нест.

Васиқае, ки баротам¹ зи номат иншо шуд,
Ќуз ин муоҳада² як нома дар ниҳонам нест.

Ба Рӯзи Меҳр маро меҳргона оварданд,
Ки меҳркораму ғайри ту меҳрбонам нест.

Қасам ба нуктаи ғарро³, ҳикояте набвад
Ғарам василаи шавқе, ки нуктадонам нест.

Забони лоли маро замзами бақо додӣ,
Ки навбаҳори вафоро дами хазонам нест.

Ба хатти сайр ман он офтоби тобонам,
Ғуруби хеш надонам, ки бекаронам нест.

Шикастаҳолии мардум зи дастбӯсон аст,
Вале шикаяти ман ҳеч з-ину онам нест.

Зи растахези ниҳоят Муфаззалам гуфто:
Ки ин мизочи фалак шеваи гумонам нест.

1. Васиқаи барот – ҳуҷҷати авфи гуноҳ.

2. Муоҳада – ахднома.

3. Нуктаи ғарро – сухани оӣ.

* * *

Хилқати худовандӣ – гавҳари муҷаллоем,
Гулхате¹ зи фармони дафтари муаммоём.

Гаҳ қаландарандомем, гаҳ сикандаранҷомем,
Гаҳ ба дасти майнӯшон соғари таманноём.

Чун ба роҳи ирфонем, мо фидои ҷононем,
Ҳам ба рағми мотамҳо ёвари Масеҳоём.

Дар ҳавои ҷонбозӣ саъйи мо балиғ омад,
Туғрали шикории кишвари Сурайёём.

Имтиҳони дил умре дар низоми мо пайдо,
Ҳар даме ба бозоре довари тасаллоём.

Он қадар мусаллам шуд, ҳикмате ки мо гуфтем,
Баҳру бар ҳамедонад: Кавсари мусаллоём.

Тӯдаи ғизолоне дар пайи заминбӯсӣ,
Ҷонфидои сайёде бар дари муаллоём.

Чун Муфаззали мастон даври гунбади гардон
Дар сипеҳри осоиш ахтари тамошоём!

1. Гулхат – туғро, сархати фармонҳои шох.

* * *

Ба қасди салтанат дар қўйи ӯ дил шод бархезад,
Раҳораҳ з-ин тафохур халқ бо имдод бархезад.

Насими субҳ чун пайғом орад моҳи баҳманро,
Баҳор аз хоби нозаш беҳуду беёд бархезад.

Зи Гулгашти Мусалло сӯфиён раҳти сафар банданд,
Имоми мазҳаби риндони Ишқобод¹ бархезад.

Зиёфатҳо биёроянд в-андар олами қудсӣ
Ҳама аҳли малоик дар пайи иршод бархезад.

Чу пири майфурӯшони харобобод бинюшад,
Ба уммеди мурувват, ҳар чӣ бодо, бод, бархезад.

Агар шогирди оқил қиссаи дилро зи бар гирад,
Ба лутфе дасти ҳам бигрифта, бо устод бархезад.

Чаҳоношӯби мо сармасти ин ҳангомаорой
Дусад Ширин ғазал хонад, дусад Фарҳод бархезад.

Аҷамрод аз шумори ошиқони бовафоӣ ӯ
Зи доми ин чаҳони бевафо озод бархезад!

1. Шахсият ва ҳунари волои шашмақомсарои беназир,
зиндаёд Олимҷон Бобоеви Панҷакентӣ дар назар аст.

* * *

Рахнагари қони ман – ҷилваи қонони ман,
Ашки басар, охи дил – дардаму дармони ман.

Шаҳри тани нозанин гашт биёбони Чин,
Кош ба ин сарзамин сайр кунад хони ман.

Мастаму девонаам, кулзуми май хонаам,
Даргаҳи ҳушманд ку, шихнаи¹ мастони ман?!

Хонд магар сорбон байти дари остон,
Қофилаи раҳгузар чашм ба айвони ман.

Булбулакони чаман лона зи най бофтанд,
К-он ҳама шахбайташон сӯзи найистони ман!

Ошиқи зебопараст омадаем аз аласт,
Кони забарҷад бувад зевари девони ман.

Теғи забон тез кун, варна қалам созамат,
Ай қалами пурхунар, пири сухандони ман!

Ҳамчу дирафши вафо мавҷ бизан, ай ғазал,
Дар ҳарами ишқи он ёри ғазалхони ман!

Ҳадяи мо беш аз ин - қони Муфаззал гузин,
Чист ҳақиरे чунин ҳадя ба султони ман?!

1. Шихна – нозири махфӣ.

* * *

Диле хоҳам, ки бошад дилпазиро,
Буте чӯям, ки бошад беназиро!

Яке сайёд меҳоҳам ҳунараманд,
Ба дасташ гирадам, илло ба тиро!

Гадоёни раҳи маънӣ парастам,
Ки гардам дар раҳи маънӣ амиро!

Ҳакирон дӯст дорам, то мабодо,
Худовандам нагардонад ҳакиро!

Дусад нафрин бихонам бар касоне,
Ки нашносанд сӯзе аз нафиро!

Амонатро ҳар он к-ӯ дорад эман,
Бувад покизаимону кабиरो!

Мунаввар бод устоде, ки бар мо
Ҳидоят кард роҳеро муниро!

Бисӯзам кӯҳнаколои суханро,
Бипӯшонам қабое охариро!

Ба таҳрир оварам девони фитрат,
Муносиб дида тақдирам дабиरो!

Ачамродо, бизӣ бо родмардӣ,
Вале номардро дасте магиرو!

* * *

Оташи табъ ба оташчигарон бахшоям,
Ин гиромӣ ба гироминигарон бахшоям.

Чи хуш он нукта бигуфтанд, ки маънӣ ҷон аст,
Ҷони сармоя ба олиназарон бахшоям.

Чун арӯси сухан аз қасри хирад бихромад,
Нозпарвар шаваму зеби ҷаҳон бахшоям.

Муждагонӣ бидиҳедам, ки хушоҳанг омад
Ман ҳам ўро зи вафо сўзи равон бахшоям.

Бодахорони дари майкадаи фитратро
Назри хумхона зи нақди дилу ҷон бахшоям.

Сояҳоро бизудоям, ки намонад зулмат,
Субҳи ин бодия бар бебасарон бахшоям.

Фитнаангези замонанд ҷаҳолаткешон,
Кирдгоро, зи чунин фирқа амон бахшоям!

Фурсати мотами ман ҳеҷ фароҳам н-ояд,
Чун Муфаззал ба сухан ному нишон бахшоям.

* * *

Савдои ту медорад беҳуда сувайдоям,
К-ин зулмати шабгират – ойинаи байзоям.

Ҳарчанд чудо аз худ, гаҳ бе ману гаҳ бо худ,
Дар беҳабарӣ бином гумгаштаву пайдоям.

Тӯфони балочӯро чун бод гузар созам,
Дар соҳили ободон орому рувайдоям¹.

Дарбаста ба пешорӯ аз сад тарафу паҳлӯ,
Андар қафаси чонам озоду хувайдоям.

Саҳл аст шикори ман, сайёди таманноё!
Донӣ! Ба гулистонат як булбули шайдоям.

Умрест санохонат, ин ҳочии риндойин²,
Ман Хусраву ту Ширин, ман Қайсу ту Лайлоям.

Ҳамкеши Ачамродам дар бодияи ваҳдат,
Ё Раб, мададе фармо, к-ин бодия паймоям!

1. Рувайдо – таскинёфта, киноя аз айшу фароғат доштан.

2. Ҳочии риндойин – шахсияти хунаrmанди шухратёр Афзалшоҳи Шодӣ дар назар аст.

* * *

Обрӯйи соғар аз эҳсони чашмони ман аст,
Интиқоми чарх аз туғёну исёни ман аст.

Рӯзи маргам донам оҳангу риёи зиндагӣ,
Чилваи арзу само аз рашки чавлони ман аст.

Ҳар чӣ воло чавҳари чонам дар ӯ дарёфтам,
Печутоби оташ аз сӯзи найистони ман аст.

Ҳеч дарёе мисоли чашми ман пуроб нест,
Ин фаровонӣ саҳои дасти чонони ман аст.

Бевафоихои гардун бод кардам, бод гуфт:
Хонақоҳи пурғаи вайрона умрони ман аст!

З-ин ҷафо ороми чонам «Шашмақом» омад падид,
Ҳам тасалло дилпарешеро, ки ҳамсони ман аст.

Дар басотини суҳан гулпарварӣ омӯхтам,
Марҳабо, ай гулназарҳо, гул ба домони ман аст!

Ин ғазалро аз Аҷамрод армуғон овардаам,
Баски устои Малоҳат¹ дар дабистони ман аст.

1. Савту навои рӯҳнавози шашмақомсарои андалебнафас
Малоҳатбону Абдушукурзодаи Хучандӣ дар назар аст.

* * *

Зиндагиро дар суроғи ёр рангин кардаам,
Аз барои лаҳзаи дидор рангин кардаам.

То расад пайки умед аз лутфи он олиҷаноб,
Сурати омолоро бисёр рангин кардаам.

Аз ривоч афтода савдои мани бедодрас,
Фоли фардоро дар ин бозор рангин кардаам.

Ошкоро гуфтани пинҳони ишқ афсона аст,
Рози дил дар гунбади пиндор рангин кардаам.

Манзили аҳли муҳаббат марзи доғистон бувад,
Имтиёзоро дару девор рангин кардаам.

Аз каси ошиқ ҳазар, ӯ дардхоро мубталост,
Хешро бо мардуми хушёр рангин кардаам.

Довари гардун агар суде раво бинад ба мо,
Чун Аҷамрод оташи гуфтор рангин кардаам.

* * *

Аҳволи қалби зорам аз рӯзгор пурсед,
Луълӯи дидагонам аз обшор пурсед!

Савту навои созам савту навои нур аст,
Розаш зи ранги субҳу завқи ҳазор пурсед!

Бошад ки охир ояд ин сардии зимистон,
Дар сардии зимистон аз навбаҳор пурсед!

Ҳайфо, ки барканорам аз бекарона дунё,
Дунёи беканорам аз он канор пурсед!

Боре ба ёр гуфтам сирри дилам ниҳонӣ,
Шарманда гаштам охир, аз ёри ёр пурсед!

То нашканад хуморам, ҳарфе ба кас нагӯям,
Садҳо рақам суханро баъди хумор пурсед!

Як бандаи Худоям, аз оли Мустафоям,
Қурбони раҳнамоям, аз Кирдгор пурсед!

Ман дӯст менадорам мардони зулҷаҳолат,
Тафсири шеъри моро аз шаҳсавор пурсед!

Дастӣ дуъои ёрон хоҳад Муфаззали мо,
Аз Холиқи тавоно ҳусни барор пурсед!

* * *

Дилбаро, маҳи рӯят бандаро писанд омад,
Бахти вожгунамро маснаде¹ баланд омад.

Байти абрувонатро хондаму ба дил гуфтам,
Дар баёзи девонам шеъри дилписанд омад.

Ҳалқаи ду чашмонат ҳалқаи дарам бикшуд,
Чун атои раббонӣ баҳри дардманд омад.

Раҳфитодае будам, соили² навочӯе,
Омад-омадат гардам, шоҳи арҷманд омад!

Хайрбодам илқо кард яъсу ноумедиҳо,
Мулки пуршикасти дил бо ту бегазанд омад.

Накҳати ту бишнидам, бӯи гул зи ёдам рафт,
Ҳаббазо чунин накҳат, накҳати сипанд омад!

Ай зи ангубин ширин, то абад маро бигзин,
Ҳочии Муфаззал бин, дар мизочи қанд омад!

1. Маснад – тахт, маҷозан мартаба.

2. Соил – гадо.

* * *

Сафобахшандаи ойинаи ҷон орзу дорам,
Дар ин зулматсаро хуршеди тобон орзу дорам.

Парешонанд дар ғурбат ҳама ёрони беҳамто,
Рафиқи хушбаёне дар сари хон орзу дорам.

Забони оташи маънӣ найи килкам ҳамебӯсад,
Лаби дарёи девонам найистон орзу дорам.

Чӣ суд аз шаҳрёрӣ чилвапардозӣ риёкоре,
Тазарви хушхироме дар биёбон орзу дорам.

Саросар гаштаам ақсои олам, ташна мемирам,
Азеро шабнаме аз барги райҳон орзу дорам.

Баҳорон дидаам дар хобу дар бедории умрам,
Худовандо, мадад фармо, гулистон орзу дорам.

Фароҳам кардаам ҳоле – замин холӣ, само олӣ,
Малоик ҷустуҷӯву арши кайҳон орзу дорам.

Ба ҷуз хешат намедонад, Аҷамрод, ин шикебойӣ,
Дилогоҳе зи сони мардум – Инсон орзу дорам!

* * *

Дар боғи хаёлам қаду болои ту биnam,
Дар ойинаи дил руҳи зебои ту биnam.

Хоҳам, қадаҳе бишканам аз боби муҳаббат,
Дар майкадаҳо соқии ҳамтои ту биnam.

Бо қасди зиёрат чу ҳарамхона биёям,
Дар роҳи вафо нақши қадамҳои ту биnam.

Бар ҳар чӣ назар меравад аз рӯйи таҷаммул,¹
Сад чилва муҷаммал² зи муҷаллои³ ту биnam.

Аз хайли ғуломони писандида бихонам,
Ай хоҷа, бифармой, ки симои ту биnam!

Бо он ҷабаруте, ки туро ҳаст муалло,
Дар ҳарду саро ҳиммати волои ту биnam.

Аз таби гуҳарсанҷу гуҳарбори Аҷамрод
Он мавҷи гуҳарпарвари дарёи ту биnam.

1. Таҷаммул – шукӯҳи зебой.

2. Муҷаммал – пероста.

3. Муҷалло – симои дурахшон, чилодиҳанда.

* * *

Чун ба меҳроби ту моро ҳоҷате дастур шуд,
Дар шаби зулмат китобамро сиёҳӣ нур шуд.

Мубтадои ояти ишқат ба дил мебофтам,
Моҳи тобон рӯбарӯям беҳабар манзур шуд.

Анбиёву авлиё ёдоварӣ медоштам,
Дар хаёлам қоматат чун ҳайкали Мансур шуд.

Шамъи рӯят – партавафшони фазои ҷони ман,
З-ин таҷаллӣ коиноти тираам маъмур шуд.

Сачдагоҳам хуштар аз сарсабзии хулди барин,
Соҳати рӯҳам сарои анбару кофур шуд.

Як ғазал, гуфтам, ки аз боби вафо иншо кунам,
Достоне дар сухуфи қалби ман мастур шуд...

Нозам аз эъҷозу аз парвози илҳоми баланд,
Ай Муфаззал, қисса аз ишқ омаду ғам дур шуд!

* * *

Касе моро сари ёрӣ накардаст,
Ҳам устоде парасторӣ накардаст.

Кулахдорею дилдоре ба боре
Ба мо ёрои дилдорӣ накардаст.

На сайёде шикористони мо рафт,
Чу ёде з-ин дилозорӣ накардаст.

Амире бо чунин ҳиммат ба олам
Ғуломеро харидорӣ накардаст.

Дар ин ғамхона набвад ғамгусоре,
Ки бар мо ҳеч ғамхорӣ накардаст.

Нигахдоре ба амри сарнавиштам
Маро ин ҷо нигахдорӣ накардаст.

Дилам чун огаҳӣ аз ишқ дарёфт,
Ба истиснои ин коре накардаст.

Баҳористони дилро боғбоне
Чунин хушбӯю гулкорӣ накардаст.

Яқинам пардадори ин муаммо,
жуз ин доми пурасроре накардаст.

Чунон мастам зи дасти соқии ишқ,
Ки ин девона хушёрӣ накардаст.

Ачамродо, шуҷоатро биафзо,
Ки ин ваҳшӣ чигархорӣ накардаст!

* * *

Хуш он рӯзе, ки дар кӯйи муҳаббат зор мемирам,
Ҳадиси дардмандиҳо ба лаб такрор мемирам.

Зи дасти соқии маргам ба як паймонаи ишрат
Таманнои аҷал медораму сад бор мемирам.

Дар ин машҳад садоқатро ба маҳви ҷони ман бингар,
Дамодам дар ҳавои ишқи ӯ бисёр мемирам.

Чунин бошад агар даврону даври ёр гардидан,
Ба расми сӯфиён мерақсаму даввор мемирам.

Сазовор ар ҳамепиндорадам тақдир инъоме,
Ба хок олуида рӯйи раҳ қаландарвор мемирам.

Ҳисори умрро бегунбаду вайрона дарёбам,
Фидоие миёни кохи бедевор мемирам.

Навои лолаҳои ёлаҳоро чида бо нозе,
Зи сӯзу нолаҳои Лола¹ беозор мемирам.

Муфаззал, андалебосо суруроғӯшу гул дар бар,
Ба ёди гулғузоре ҳомии гулзор мемирам.

1. Нолаҳои Лола – савту навои ҳунароманди мардумӣ
Лолаи Азизи Мастҷоҳ дар назар аст.

* * *

Масрурам аз ин соқӣ, моил шуда бо нозе,
Ман нози варо нозам, фоъил шуда бо нозе.

Махмурам аз ин соқӣ, хушёр кучо бинӣ?!
Ҳушёр аз оғозам, зоил¹ шуда бо нозе.

Манзурам аз ин соқӣ в-аз чуръаи ин бода,
Сад чӯйи ба чӯ тозам, нозил шуда бо нозе.

Машкурам² аз ин соқӣ в-аз зеру бами созаш,
Ман сози варо бозам, қоил шуда бо нозе.

Мансурам аз ин соқӣ, исёни маро бингар,
Чун боли бапарвозам, ноил шуда бо нозе.

Маъзурам аз ин соқӣ, чуз ӯ набувад ёре,
З-ин ёр сарафрозам, қобил шуда бо нозе.

Мағрурам аз ин соқӣ, чун ғарра набошам ман?
Бо шоҳ ҳамовозам, соил шуда бо нозе!

Маҳчурам аз ин соқӣ, маҳчур наям, на-на,
Ҳамрози Ачамродам, шомил шуда бо нозе!

1. Зоил (шудан) – маҳв (шудан).

2. Машкур – сипосгузор, шукргузор.

* * *

Фоли ишқат чу кушоям зи китоби ҳавасам,
Кош, фархунда барояд, ки бубинам, чӣ касам.

Боғи ҳуснат ба назар гар нанамояд чу Ирам,
Боғперой набошам, ба мурode нарасам.

Баъд аз ин ҳеч нахоҳам ба саломат бирасад,
Он чи медошт фараҳманд ба кунчи қафасам.

Додварзе ба кучо, то зи раҳи ҳақ биситад
Доди бедоди қазову қадар он додрасам.

Оташинчилва ба офоқ равад то ба абад
Акси бепардаю гӯшафкани савти ҷарасам...

Чун тавонам ба касе гуфт аз ин бесамарӣ,
Вопасин бод маро омадурафти нафасам!

Ай Муфаззал, ба кӣ бикшода ту ин дасти дуъо?
Бохабар бош, дуъоят назанад, мултамисам!¹

1. Мултамисам – илтимос мекунам.

* * *

Забонатро асал гуфтем, гуфтем,
Муаммои масал гуфтем, гуфтем.

Чу ҳуснат матлаи девони мо шуд,
Ҳазору як ғазал гуфтем, гуфтем.

Назират модари гетӣ надидаст,
Азизи бебадал гуфтем, гуфтем.

Парирӯйиву зардуштитаборӣ,
Аёрат берамал гуфтем, гуфтем.

Ту оғӯшӣ, ки номатро ба нозе
Муноҷоти бағал гуфтем, гуфтем.

Зи баҳри ту ҳама хубони олам
Касони пурҳиял гуфтем, гуфтем.

Ниҳоли умри ту сарсабз бодо,
Дуёят бармаҳал гуфтем, гуфтем.

Хирадмандӣ амири табъи мо буд,
Ки ўро дар амал гуфтем, гуфтем.

Ачамрод ояти ҳаҷрат надонад,
Туро ёри азал гуфтем, гуфтем!

* * *

Андар булӯри ҷони ман, ҷоне дигар аз ҷони ту,
Маъмур бошад ҷони ман шому сахар аз ҷони ту!

Дар мағз-мағзи ҷони ман ҷони ту гар пайдо набуд,
Вайрона будӣ ҷони ман бе ин гуҳар аз ҷони ту!

Нурофарин, зулматшикан дар водии ҷонам туй,
Тасхир мекун ин Ватан, шамсу қамар аз ҷони ту!

Ай ҷонъато, ай ҷонфизо, қурбони ҷонат ҷони ман,
Ман бандаи ҷони туям, султони фар аз ҷони ту!

Ойинае андар Хутан – ҷонат миёни ҷони ман,
Дидам, чи хушсурат бувад ин хушназар аз ҷони ту!

Ай Холиқи радду бадал, ҷони азал, ҷони амал,
Шеъри Аҷам - шеъри ғазал, ин симу зар аз ҷони ту!

Дар коиноти ҷони ман кавну маконат ҷовидон,
Ин ҷовидон, ай ҷовидон, то мухтасар аз ҷони ту!

Ҷоно, Аҷамроди туям дар давлати ҷону хирад,
Сад давлати ҷону хирад бо ин зафар аз ҷони ту!

* * *

Бошадо, анчумани ғусса ба фарҷом ояд,
Эҳтироми дили савдозада инъом ояд.

Гулбуни шому саҳар мешамам аз рӯи ғараз,
То саҳаррафтаи мо пардадари шом ояд.

Боз хуррам шавад ин мулки муаллоойин,
Он шукӯховари гумгашта чу пайғом ояд.

3-ин садад¹ дар маялонам, ки ба хумхона равам,
Соқии хушқадаҳам боз ба ҳангом ояд.

Ў ба шаб шамъу ба рӯзам ҳама хуршеди ман аст,
Шаб ба болину саҳаргаҳ ба лаби бом ояд.

Рӯзгорест, ки дар бодияи найзаварон
Пуршиканҷам, ба дифоъам яли Баҳром ояд?!

Дар Ачам ҳеҷ муяссар нашавад чашни сухан,
Гар Ачамрод дар ин тантана ноком ояд!

1. Садад – ният, қасд.

* * *

Ойинаи ҷонамро беҳуда шикастам ман,
К-аз баҳри дилорое майхонапарастам ман!

На, на, нашикастам ман ойинаи ҷонамро,
Ин гуна, ки мастам ман, аз рӯзи аластам ман!

Ҳар рӯз чунин қисмат, дар ҳанги бaсе заҳмат,
Як парда биёсям, сад парда бихастам ман!

На, на, зи кучо заҳмат, ҳамвора фароғатҳо,
Як парда чу осудам, сад парда гусастам ман!

Маҳчураму ранчурам в-аз ҷомиъа мастурам,
Андозашиносиро дар силсила бастам ман!

На, на, чӣ муҳол омад, к-ин гуна мақол омад,
Бепарда чу мебинӣ, дастури бадастам ман!

Бе рӯйи дилоромам дар ҳасрати оромам,
Гумгаштамақомоте дар маҳкама ҳастам ман!

На, на, ки раво н-ояд ин резафурӯшиҳо,
Чун бандаи ҷононам, аз қайд бирастам ман!

* * *

Сураи ҳачри ту азёд нахоҳам кардан,
Шӯри мотамкада бунёд нахоҳам кардан!

Маъзарат металабам з-он шаҳи шириндаҳанон,
Саъйи бебаҳраи Фарҳод нахоҳам кардан!

Гар ба ғамхонаи ман аҳли вафо ҷамъ оянд,
Майл бар ҳеч паризод нахоҳам кардан!

Он қадар кинагузоранд рақибони ҳасуд,
Созише бо каси бедод нахоҳам кардан!

Хӯшаҳои гуҳаринам зи басотини суҳан
Хирман ораста, бар бод нахоҳам кардан!

Дар раҳи ишқ ҳама раҳгузарон муҳтоҷанд,
Бар ҳуду ҳеч кас имдод нахоҳам кардан!

Кишвари ишқ басе қуҳнаву Навшод¹ бувад,
Ихтирооти нав эҷод нахоҳам кардан!

Ай Муфаззал, хабари хайр муборак, ки туро
З-ин сазомаҳкама озод нахоҳам кардан!

1. Навшод – номи шаҳри қадиме, ки мардумонаш
ба зебӣ маъруф будаанд, маҷозан навобод.

* * *

Ман тоҳири тахҳорам, дидори маро дарёб,
Ман обиди Қахҳорам, гуфтори маро дарёб!

Чун маддаму чун қазрам, маъмуру валангорам,
Дар қабзаи Ҷабборам, ин кори маро дарёб!

Ҳам маҳфили ирфонам, ҳам қутби намоёнам,
Ҳам қофиласолорам, рафтори маро дарёб!

Андар фалаки чонам рӯҳам чу ба ҷӯш ояд,
Сарчашмаи фавворам, фаввори маро дарёб!

Аз ман чу биомӯзӣ, қурбони сарат гардам,
Ҷолинусу Атторам, пиндори маро дарёб!

Аз тор ба ҳар торе дар гӯшаки ситорам,
Оғодири¹ найсорам, сӣ тори маро дарёб!

Дар Ҳиндаму дар Шомам, дар Балху Намангонам,
Дар Басраву Булғорам, ашъори маро дарёб!

Ақсои ҷаҳон гаштам, ҳарчанд хазон гаштам,
Дар пардаи Сатторам, асрори маро дарёб!

Нигнотии² покам ман, охир таҳи хокам ман,
Дар навбати такрорам, такрори маро дарёб!

Исме, ки сазоворам, фазле зи Худо дорам,
Чун Шамс пуранворам, анвори маро дарёб!

1. Оғодир – булбул. 2. Нигнот – номи зодгоҳи шоир.

* * *

Метавон дид маро дар барат, ай беҳабарам,
Кай ғарибам, ки бувад ёди ту тоҷе ба сарам?!

Дару девори ҷаҳонат дару девори ман аст,
Чун гуморӣ, ки гадомазҳабаму дарбадарам?!

Бар назаргоҳи ту оям, ки каромот кунӣ,
Кош, пайванд бубинам назарат бо назарам!

Ман на онам, ки ба бозори ту шӯре задааст,
Раҳгузорам зи ҳамин кӯчаву марди сафарам.

«Алҳазар!» – гуфт замиле¹ зи чунин дузднамо,
Ман чӣ дуздам, ки ба чуз меҳри ту чизе набарам?!

Рӯзу шабро накунам фарқ ба офоқи хирад,
Рӯзро шаб бигуморам, шаби залмо² сахарам.

Ҳар кучо банданавозист зи хосияти мо,
Чу насим аст мизочи сухани пургуҳарам.

Ай Аҷамрод, расо лолафишон омадаӣ,
З-ин тасаллии фиребои ту хунинчигарам!

1. Замил – ҳариф.

2. Залмо – бениҳоят торик.

* * *

Сад раҳ ба ҳамин роҳ аст, ин раҳ чӣ рақам роҳе?
Сад чаҳ таҳи ин чоҳ аст, ин чаҳ чӣ рақам чоҳе?

Сад оҳ кашам аз сар, то сарбасараш бошам,
Сад ваҳ пайи ин воҳ аст, ин ваҳ чӣ рақам воҳе?

Сад чокару сад воли, сад сифлаву сад оли
Дар ҳукми ҳамин шоҳ аст, ин шаҳ чӣ рақам шоҳе?

Сад вақту замони дур, он дурии дуродур
Як зарраи ин гоҳ аст, ин гаҳ чӣ рақам гоҳе?

Сад машъали тобоне, сад рӯшану рахшоне
Дар партави ин моҳ аст, ин маҳ чӣ рақам моҳе?

Ҳар чост ҳамон пайдо, Ҳаққулҳақи нопайдо,
Бар маснади дилхоҳ аст, валлах, чӣ рақам хоҳӣ?

Ин байти Муфаззал бин, маънии аҷаб дорад,
Хирман самари коҳ аст, оваҳ, чӣ рақам коҳе?!

* * *

Чорасозӣ сахт бошад чораи бечораро,
Кас намекурсад ба ҷое мардуми овораро.

Арчмандӣ рутбае набвад ба аҳли эҳтиёҷ,
Ҳеҷ дидастӣ баиззат сӯфии майхораро?

Теги алмос аст оҳанги дили дардошно,
Дасти оҳангар шиносад сӯзи оҳанпораро.

Шабпарастиҳои моро кадр агар медоштӣ,
Менамудӣ дарк тирафтодани истораро!

Ин муаммо гар набикшӣ ба як фоли назар,
Пурсише овар зи номи мо парирухсораро.

Бекулаҳ шохем андар кишвари берангубӯ,
Дур дораш, Кирдигоро, з-ин саро бевораро¹!

Ай Муфаззал, сад таассуф бар шигарфи рӯзгор,
Мешикастӣ, кош, вақти кӯдакӣ гаҳвораро!

1. Бевора – ғариб, бекас.

* * *

Шукри беҳад, ки ғамат мӯнису ғамхорам шуд
В-аз ҳама аҳд буридам, ғами ту ёрам шуд!

Булъачаб будаму садранг ба айёми шабоб,
Ҳолиё зикру санои ту фақат корам шуд.

Кулли ғамҳои дигар заҳру ғами ту асал аст,
Заҳри ғамҳои ту дармони шакарборам шуд.

Пеши раммол¹ дигар масъалаҷӯйи наравам,
Регзори ғами ту боғаму гулзорам шуд!

Айш дар майкадаҳо лағзиши мастона бувад,
Айш дар ғамкадаат гармии бозорам шуд!

Дар сафи ҷумлаи аҳбоб ниғаҳ дор маро,
Чун ҳавои ту саропардаи асрорам шуд!

Ҳар кучо қанди суҳанро ба ҳалоиқ бидиҳам,
Мавлавӣ фотиҳабахшандаи гуфторам шуд.

Балки ман бодафурӯшам ба фаночини² суҳан,
Шарқу Мағриб ҳама з-ин бода талабгорам шуд.

Қасри маънӣ дари маҳзан³ ба ҳама нақшояд,
Чун Муфаззал будам, ин тахт сазоворам шуд.

1. Раммол – фолбине, ки бо истифода аз рамл (рег) пешгӯӣ мекунад.

2. Фаночин – шакли ҷамъи *финҷон*, қадаҳ.

3. Маҳзан – ҷойи ниғаҳдорӣ ганҷҳо, ганҷина.

* * *

Хок бар фарқи саре, к-ӯ бодапарвар мешавад,
Дар фузунӣ дил сиёҳ аз дасти соғар мешавад.

Ай бародар, ихтиёри базми бадмастон макун,
К-ин ҷамоат дар амал бо сағ баробар мешавад.

Талхии май менамояд талх рӯзи мардро,
Марди ишрат пеши ҳар номард музтар мешавад.

Гар набишноӣ мақоми хешро дар зиндагӣ,
Нахли бунёдат камон аз боди сарсар мешавад.

Нохудотарс аз касони охиратсӯз асту бас,
Аҷри ӯ охир ба майли Додгустар мешавад.

Ҳар кӣ нӯшад бодаи Ишқи Илоҳӣ нӯш бод,
Чокаре бошад, тавоно чун Сикандар мешавад.

Ҳарфи хуби шоиронро машғали кирдор кун,
Ҷодаи айши мудоми ту мунаввар мешавад.

Ҷаҳд кун дил шод бошад, обрӯро пос дор,
Бо талоши ғунчае гулшан муаттар мешавад.

То тавонӣ ошиқи гул бошу аз мул¹ даст каш,
Гардани гул андалебонро чу минбар мешавад.

Нуктае аз Бедили ориф Муфаззал боз гуфт:
«Одамӣ аз хеш агар ғофил шавад, ҳар мешавад!»²

1. Мул – шароб.

2. Моли Бедил аст.

* * *

Дило, ақиқи хирад даргаҳи забон овар,
Шукӯҳи маҷлиси риндона дар миён овар.

Ба он такаллуфи зебо ҳисори ғам бишкан,
Сурури бодагусорӣ ба ростон овар.

Паёми аҳли назар бар фалак ҳавола намо,
Русуми гунбади хазро¹ ба хокиён овар.

Ба нашри аҳли башар дар замин гунаҳкоранд,
Ҳама малоики музнийб² зи осмон овар.

Ба соҳибони амонат чу нася баргардон,
Ҳамон муваққати бедод армуғон овар.

Фасонаҳои муҳаббат, ки бефурӯғ омад,
Бизан ба оташу обу наве баён овар.

Қирони меҳру маҳ ин ҷо муначчиме донад,
Варо чу ёфт намудӣ, маро қирон овар.

Қаландарӣ бифизову Муфаззали моро
Саодати ду ҷаҳонаш ба хастачон овар!

1. Гунбади хазро – гунбади зумуррадгун, киноя аз осмон.

2. Музнийб – гунаҳкор. Дар ин нукта ба ривояти ронда шудани Ҳазрати Одам аз бихишт ишора шудааст.

* * *

Кӯйи ту меравад дилам, «Аҳлану марҳабо!»¹ бигӯ,
Хезу расули бандаро «Дӯст, биё, биё!» бигӯ!

Ишку умеду орзу мебарадат зи номи ман,
Қосиди хушпаёмо ҳарфи хушу сазо бигӯ!

Қиблаи манзилат намо, зайфи² худӣ ҳамерасад,
Хони муҳаббатат кушо, аз қараму саҳо бигӯ!

Нағмаи дилкушо бизан, бо ҳама ёру ёварат
Шод шаву ғазал саро, аз тарабу наво бигӯ!

Чони ман аст ин сафир, омадаро азиз гир,
Ҳадя ба ин мусофират пардаи сад садо бигӯ!

Шамс мунаввар аз тӯе, моҳ ҳам анвар³ аз тӯе,
Қиссаи ишқу ошиқӣ аз ҳарами само бигӯ!

То абадам намеравад дил зи диёри ту бурун,
Баски Муфаззали туям, фазл бикун, дуё бигӯ!

1. «Аҳлану марҳабо!» – «Хуш омадӣ!» гуфтан аст.

2. Зайф – меҳмон.

3. Анвар – равшантар.

* * *

Ёди ту таронаи замирам,
З-ин беш касе намепазирам.

Ҳарчанд ки қадри ман баланд аст,
Дар пеши мақоми ту ҳақирам.

Хуршеди самои ҳарду олам,
Фархундаҷалоли беназирам.

Ман зарраи зарраи ту бошам,
В-он зарра бидояту ахирам.

Чун шоҳ туйй ба кишвари ишқ,
Ман ёвари ту – яке вазирам.

Ай кони сахову ганҷи ҳастӣ,
Даст аз бари доманат нагирам.

То ҳаст рамақ ба ҷисму ҷонам,
Ту хочаву банда чун асирам.

Ай сарвару ҳомии Муфаззал,
Андар ҳарами вафот мирам!

* * *

Хаёлат, ай Таҷаллӣ¹, бодапарвар мекунад моро,
Миёни ҷумлаи ушшоқ сарвар мекунад моро.

Бузургони хирад умре мақоми васл мечустанд,
Бар эшон раҳнамои қутбу раҳбар мекунад моро.

Ниҳоле, к-андар ин боғи муҳаббат руста аз ҷонам,
Ба фарҷоми таманно шоду мусмар² мекунад моро.

Замоне гар убури соҳили дарё муаммо буд,
Кунун оҳанги дидорат шиновар мекунад моро.

Гирифтаи домани Аттору дасти Мавлавӣ маҳкам,
Ки ҳар алломае бишнуфт, бовар мекунад моро.

Шуҷоат мефизояд саъйи моро довари ишқат,
Ба майдони садоқат рӯҳи сафдар мекунад моро.

Муфаззал, шеъри мо дар маҷлиси хубон агар афтад,
Тавофи сад забоне қанду шаккар мекунад моро.

1. Таҷаллӣ – Нури Худованд.

2. Мусмар – босамар.

* * *

То дар ин олам дили девонаро гум кардаам,
Аз пайи паймоншикан паймонаро гум кардаам.

Дафтари шеърам зи сабки «ох-ох» оташ гирифт,
Мубтадову таммати афсонаро гум кардаам.

Дӯстӣ кай маҳв шуд зери равоқи бесутун,
Дилбариву лутфи муштоқонаро гум кардаам.

Маслаҳаткӯше намебинам зи чӯши анҷуман,
Соликони шеваи риндонаро гум кардаам.

Шаҳроро набвад ин ҷо шаҳрёрӣ шаҳри мо,
Пойбӯсаш зевари шоҳонаро гум кардаам.

То бигирам домани сайёдро аз иштиёқ
Ихтиёри дом кардам, доноро гум кардаам.

Сӯхтан будаст охир бохтан ҳамкешро,
Дар тавофи шамъ он парвонаро гум кардаам.

Ончунон рафтам зи бедоди сипеҳр аз ёди худ,
К-аз фироқи хештан ҷонаро гум кардаам.

Бо Муфаззал ошиқи дигар ҳам аз ин қисса гуфт:
«Чун нагирям ман, ки соҳибхонаро гум кардаам»¹.

1. Моли Соиб аст.

* * *

Мутрибо, наво бахшо пардаи дутореро,
Соқиё, иҷозат деҳ саъйи майгусореро!

Ай сахар, насим овар, сураи вафо хонад,
Гул ба сачда баргирад рӯбарӯ ҳазореро.

Хутбае чу орой, ай имом, ишорат кун
Бар сафи навоҷӯён роҳи ҳақгусореро!

Сокинони гулшанро, лолаё, масъунӣ,
Сурхрӯйи олам кун хастаю фигуреро!

Кирдигори беҳамто, худ тағайюре фармо
Дар ҷаҳони бадхоҳон турфа рӯзгореро.

Ҳадяе зи мо ин ҷо ҷуз ғазал ҷӣ баргирӣ,
Ай ҳабиб, медораш пос ёдгореро!

Ҳар кучо ба пажмурдан дидай дилафрӯзе,
Ай Муфаззал, аз сар гир ишқи навбаҳореро!

* * *

Гуфтам: Дилам ба қабзаи ҳирмон¹ намедиҳам!

Гуфто: Ба ин шикастаи ту чон намедиҳам!

Гуфтам: Дар интизорият имкони мурдан аст!

Гуфто: Бимир! Дигарат имкон намедиҳам!

Гуфтам: Азоби бандаи ишқат зиёд шуд!

Гуфто: Сазои фитнасиголон намедиҳам!

Гуфтам: Зи баҳри бўса чӣ соям ба мақдамаат?

Гуфто: Ба раҳзанон раҳи армон намедиҳам!

Гуфтам: Баҳои ишқи ту нақд аст чони ман!

Гуфто: Гаронбаҳои худ арзон намедиҳам!

Гуфтам: Зи нӯши оразат андак фишониям?

Гуфто: На, на! Изофати мастон намедиҳам!

Гуфтам: Мадад намо мани војунабахтро!

Гуфто: Ҳидояти каси нодон намедиҳам!

Гуфтам: Ба ғайри ту Шаҳи давлатпаноҳ нест!

Гуфто: Биё, дигар ғами ҳичрон намедиҳам!

1. Ҳирмон – маҳрумӣ, ноумедӣ.

* * *

Ту баҳори мушкбезӣ, ба баҳори ту бимирам,
Ту замини лолаҳезӣ, ба ҳазори ту бимирам!

Ба қаламрави ҷаҳонам зи ту хубтар касе нест,
Ту биҳишти атрбезӣ, ба диёри ту бимирам!

Ту набиди ҷонфизой ба шароби нӯши лаълат,
Ту мусаккириву тезӣ, ба хумори ту бимирам!

Ту ғизоли хушхиромӣ, ману ҳалқаи камандат,
Ту чаро зи ман гурезӣ? Ба шикори ту бимирам!

Ҳама инсу чинси олам ба сучуди ман биёяд,
Ту вале ба ман ситезӣ, ба виқори ту бимирам!

Зи фишори сад фишорат ба фишори дил чӣ ҳочат,
Ту давойи ҷумла чизӣ, ба фишори ту бимирам!

Зи таъомули азизе чу Муфаззалат набирҳо,
Ту азизи ҷони ҷонӣ, ба канори ту бимирам!

* * *

Андар ғазал бингоштам оҳанги чони хешро,
Оташ бaсе афроштам давру замони хешро.

Ойинасо дар сина ҷо нанҳода ҳеҷ асрорро,
Тухми муҳаббат коштам марзи равони хешро.

Чун чони ишқомези ман роzi нӣхонӣ фoш кард,
Бар oшиқон во доштам ҳарду ҷаҳони хешро.

Бо нозпарвар дилбаре дар сад бало омехтам,
Дар нимаҷаҳ нағзоштам номехрабони хешро.

Ҳар ҷо суҳан бунёд шуд, базми дили ношод шуд,
Маҳфилсаро пиндоштам он хушбаёни хешро.

Бар лоларанғони ҷаман ман ранғу бӯ оростам,
Аз баҳри ӯ барҷоштам нақши нишони хешро.

Аз аҳли дардандешаям, умре бад-ин сон пешаям,
Суде раво ангоштам бар худ зиёни хешро!

* * *

Шодам, ки дар қаламрави дил хона кардай,
Олимақом, ҳиммати мардона кардай!

Мардум ҳама вилояти обод мераванд,
Аҳсант! Ихтиёр ба вайрона кардай.

Акси чафои Лайлии бешафқат, ай азиз,
Шукри Худо, рисолати ҷонона кардай.

Девона дар ҳимояти оқил бадавлат аст,
Моро ба фазли хеш ту девона кардай!

Майхонаҳои шаҳр, чӣ масдуд¹ гаштаанд?
Тақлиди мо чу пешаи риндона кардай!

Моро бас аст то ба қиёмат, ки чанд рӯз
Дармондари ту хидмати шоҳона кардай!

Алқисса, мо нишонаи як пайкарем, дӯст,
Ҷонро зи тан, мабод, ки бегона кардай!

1. Масдуд – дарбаста.

* * *

Ходими майкада чун як назаре бар мо кард,
То лаби соғари мо оташи дил дарё кард.

Чуръаеро бикашидем, ки ғамҳо сўзем,
Маст шуд ишқи чигархораву вовайло кард.

Чашми чон рафт пайи дидани асрори амал,
Розҷӯ гашту дари масъаларо пайдо кард.

Раҳгузоре, ки ба андоза буд андозашинос,
Гуфт: шодӣ бифизо, к-ин ҳама беҳамто кард.

Рӯзи базм аст туро, айш ҳалолат бодо,
Ҷонфидо бош касеро, ки чунин савдо кард.

Ту ҳамон бахти забунӣ, ки ҳумоюн гаштаст,
Ту ҳамон авҷнавардӣ, ки фақат анқо кард.

«Файзи рӯҳулқудус ар боз мадад фармояд»,¹
Қодир оӣ ба ҳунарҳо, ки яди байзо кард.

жилвагоҳи руҳи ёр аст саропои ҷаҳон,
Моҳу хуршед ҳақиқатвари ин даъво кард.

Чун Аҷамрод тамошогаҳи олам мерафт,
Дид ин манзару сад шукр аз он мавло кард.

1. Моли Хоча Ҳофиз аст.

* * *

Гардем, ки андешаи домони ту дорем,
Дар роҳи вафо чашм ба ҷавлони ту дорем.

Зулматкада ҳаргиз набувад маскани уммед,
Мо аҳли қиёсем, маҳистони ту дорем.

Сад шукр, ки дар дайри мукофот нагунҷем,
3-ин дори дудар рӯй ба айвони ту дорем.

Азросуханонему ҳушевору муъаллим,
Зеро сабақи ишқ зи девони ту дорем.

Товуси хаёл аст парастори таҷаммул,
Сад боғи муҳаббат паси ризвони ту дорем.

Паймонагусорони хароботи муғонем,
Ҷоме нашикастем, чу паймони ту дорем.

Пайдост, Муфаззал, ҳама ганчинаи ҳастӣ,
Ҷон бар кафу дил дар сари пайкони ту дорем.

* * *

Солҳо дил сухани ишқ муқаффо мекард,
Фикрати манзари ваҳшаткада илқо мекард.

Иштиёкест муҳол ин ҳама наққошии ў,
Лек лаббайказанон боз тавалло мекард.

Музтарибҳол басе масъалаперо мегашт,
Пардадар гашта ҳаме шиква зи дунё мекард.

Гуфтамаш: «Чун битавонӣ ба наҳангистон рафт?»
Гуфт: «Коре бикунам, к-Осафи доно мекард.

Мурдагонанд, ки навмеди абад дар хоканд,
Зинда з-онам, ки маро ишқ мудово мекард.

Ин ҳунарро, ки чу мерос падар дод ба мо –
Сахтҷонист, вале Одаму Ҳавво мекард.

Бод поянда, ки ин шуъла куҳанпарвоз аст,
Чун башарро зи қидам роҳ мучалло мекард!»...

Ай Аҷамрод, муборакгуҳаре дил дорӣ,
К-ин хирадманд ғазалҳои ту иншо мекард.

* * *

Рӯйи мо чониби меҳроби таманност ҳанӯз,
Гарчи дину дили мо рафта ба яғмост ҳанӯз.

Фитнаангезии айём муҳоландешист,
Чои мо соҳати гулгашти Мусаллост ҳанӯз.

Он чӣ аз қайссириштон натавон рафт зи ёд,
Мотами ишқи чигархораи Лайлост ҳанӯз.

Мо ҳамонем, ки даргоҳи муҳаббат биравем,
Тӯтии завқ шакархост, ки гӯёст ҳанӯз.

Сирри эҷод кӣ донист, ки мо ҳам донем,
Омаду рафти ҷаҳон ҳарфи муаммост ҳанӯз.

Равшанӣ худ ба худ аз партави худ ҳаст нашуд,
Обрӯи дили шайдо зи сувайдост ҳанӯз.

Дар сутуни ҳарами ишқ Ачамрод нигошт:
Қасри иқбол дар ин шаҳр чӣ зебост ҳанӯз!

* * *

Ай буди бебуди ман, ғояти мақсуди ман.
Озари бедуди ман, ояти масъуди ман...
Пеши мани муштарӣ чехраи худ боз кун!

Фотиҳа оростам, фатҳи ту бархостам,
Дида ба ҳар чостам, машҳади мавҷуди ман...
Суннати пайғамбарӣ ойинапардоз кун!

Мурғи шабовези ман, рӯҳи саҳархези ман,
Сӯзи дилангези ман! Пайкарафарсуди ман...
Ғамкадаро дар бидех, машғалаандоз кун!

Роди сафоофарин, чилвагаҳе баргузин,
Оҳу асарро бичин! Хез ба хушнуди ман!..
Шавқи наво омадам, сози маро соз кун!

Рохати чонам физо, раҳравам, ай раҳнамо,
Боби мусалло кушо! Муршиду масҷуди ман...
Сачдаи шукр оварам, анчуман оғоз кун!

Мужда бубахшо ба дил, к-ӯ зи ҷудой хичил,
Љурми ғарибон биҳил! Розики ҳар суди ман...
Ё сари ман теғ каш, ё ки сарафроз кун!

* * *

Фаввораи оташ аст оҳам,
Барқафгании фалак гувоҳам.
Боз ой, сапеди рафтаи ман,
Валлаҳ, ки малул аз сиёҳам!
Озурдадилам зи ҳаҷри рӯят,
Афзунтар аз ин чу хоки роҳам.
Дар мақдами интизорат, ай дӯст,
Наққоши вафост ҳар нигоҳам.
Гӯянд: «Калиди бахт сабр аст»,
Ку бахт? Гузашт солу моҳам!
Кофар шудай, аё мусалмон,
Ғорат задай ту хонақоҳам?!
Офоти ҷаҳон маро панаҳ шуд,
Ай пушту паноҳ, бепаноҳам!
Лашкаркаши номии замона,
Андӯху ғаму алам сипоҳам!
Андеша зи ҷанг дорам имрӯз
Бо қисмату ҳолати табоҳам!
Имдод бидеҳ, Худойгоно,
Барчош сафо ба субҳгоҳам!
То чилвагарӣ кунам ба олам,
Хуршед дамад ба чилвагоҳам.
Пас доди худ аз қазо бигирам,
Дарвеш кучо, ки подшоҳам?!
Минбаъд ба гуфтаи Аҷамрод:
Ҳичрони туро дигар нахоҳам!

* * *

Мо зоти тамизем, ки боре бинамоянд,
Дар таҷриба набвад, ки дигарбора бизоянд.

Анфоси нафисему шарифему зарифем,
Зарроти вучудем, ки дар вақт напоянд.

Мероси ҷаҳонем, гаравғони муҳаббат –
Ушшоқи навосанҷ, ки дар ишқ фидоянд.

Мо нақшу нигорем дар ойинаи ҳастӣ,
Бар ҳурмати ойина ғубораш бизудоянд.

Аммо ҷӣ тавон кард зи номардии даврон,
Як зумра худобехабарон душмани моянд!

Ҳарчанд азизем дар ин дайри сипанҷӣ,
Чун даргузарем марсияти мо насароянд.

Дар фалсафаи ишқ заъифанд ҳасудон,
Ашъори гаронмояи моро нагароянд.

Афсӯс, Аҷамрод, ки патёрасиголон
Гургони ситампешаву аҷноси балоянд.

* * *

Ай боғбон, бикшой дар, то ракси гулҳо бингарам,
Ҳам бенасиб аз базми гулҳо з-ин гулистон нагзарам.

Дарде, ки ман дорам ба дил бо гул мудово мешавад,
Оғаҳ набошад як ҳақим аз тинати гулпарварам.

Завқе намебахшад маро чуз хандаи гулзорҳо,
Нақши яқин пайдо кунам дар шангии ин манзарам.

Умре баҳорон орзу бошад маро аз чустучӯ,
Бо гул нишинам рӯ ба рӯ в-аз лола гирам соғарам.

Маҳрам шавам бо нози гул, фаҳме барам аз рози гул,
Дастон занам чун андалеб аз қиссаҳои дилбарам.

Дар синаам гулшансаро бунёд гардад ҷойи дил,
Шабнам намояд Замзаму амвоҷи гулҳо Кавсарам.

Баҳҷатфизоиҳои гул аз ҳештан бирбоядам,
Пас ҷони ишқомезро бар ҷони гулҳо биспарам.

Ман чун Аҷамрод аз азал дар мазҳаби гул будаам,
Гулгашти девонам даро в-аз гулнасабҳо бишмарам!

* * *

Зиндагониро мубарҳанзоти имконем мо,
Меҳвари афлокро қутби намоёнем мо!

Рустоизодагон, озодагони ориё,
Мафҳари ному нажоди растагоронем мо!

Маъдани мо зарби оҳангар фаровон дидааст,
Бе маҷозе теғи ҷавҳардори бурронем мо!

Нест мумкин рӯшаниро кард пинҳон аз назар,
Пурзиё аз партави Хуршеди ирфонем мо!

Шаҳриёрони заминему хидеви осмон,
Ҳамрикоби ахтарон - кайҳоннавардонем мо!

Ишқи ҷонон гавҳари ноёби имон будааст,
Гавҳари ноёбро дар ҷон ниғаҳбонем мо.

Оламороем андар санъати равшандилӣ,
Меҳру Маҳру дар мақому рутба ҳамсонем мо!

Лек ҳайҳот, ай Аҷамрод, аз ҳаёту аз мамот,
Дар сари миҷғони ҳастӣ ашки ларзонем мо!¹

1. Маънӣ аз Бедил.

* * *

Рӯзи аввал сурати моро чу иншо доштанд,
Хоки фитрат бо гулоби нангу ном анбоштанд.

Тинати воло гаравгони садоқат аҳд шуд,
Дар замини чони мо тухми муҳаббат коштанд.

Сачдаи ҳақро малоик бахшиши эҷод кард,
Найнавозон коми моро бо сухан бардоштанд.

Аз даруни ганҷҳои Роздони зиндагӣ
Ишқро перояи шавкат ба мо афроштанд.

Токи аъло рӯшаной ёфт аз симои мо,
Чун ба сар моро кулоҳи шоирӣ бигзоштанд.

«Мо чӣ мекардем, чун ойина лавҳи покро»¹,
Дар ниҳон аз чашм рамзи неку бингоштанд.

«Айшоро баҳри мурдан нест!»-гӯён он замон,
Бар сари мо ифтихори хусравӣ барчоштанд.

Номҷӯи миллати фарзонаи тоҷикро,
Дар хирадманде Ачамроди адаб пиндоштанд!

1. Моли Соиб аст.

* * *

Зиндагӣ арсаи чаҳду чадали инсон аст,
Ҳар кӣ тарсуст, дар ин бодия саргардон аст.

Пойлағз аст ҳама соҳати айши башарӣ,
Эмин ин қост касе, к-ӯ ба раҳи виҷдон аст.

Меҳтароину накӯзод ҳамонест, ки ӯ
Дар талоши шарафу манзилати мардон аст.

Тарф бастан ба тарабхези ғано¹ нодонист,
Пойбанди ҳарами илму адаб фарзон аст.

Ҳеч кас шарбати умри абадӣ нӯш накард,
Он ки пояндаву боқист, фақат Яздон аст.

Озмандони хирадманд ба ишқ ободанд,
Ҳазрати Ишқ ба ҳар мазраъае деҳқон аст.

Балки болотар аз ин рутба мақоме дорад,
Ишқ бар ҳастии дунёи куҳан бурҳон аст...

Кас агар ҳамчу Аҷамрод бувад ошиқи ишқ,
Манзаре бинаду гӯяд, ки ҳамин ризвон аст.

1. Ғано – сарват, дорой.

* * *

Қони ман бар оташат испанд бод,
Банд-банди ман ба бандат банд бод!

Баҳри тугёнам, чу аз худ меравам,
Гирдбоди ишқ дарёбанд бод!

Лашкари ғам гар фузун гардад, чӣ ғам?
Он фузунӣ чанд андар чанд бод!

Ҳар балову ҳар қазо пеш оядам,
Бандаи офот созишманд бод!

Зодаи маргам, зи маргам бок нест,
Марг аз ин ҷонфидо хурсанд бод!

Чун зи дастат мотами ман даррасад,
Ќумларо он рӯз хандоханд бод!

Ай вучуди ту ҳаёте ҷовидон,
Ҳастиям бо ҷовидон пайванд бод!

Оташинҷоне Аҷамроди туям,
Ин ғазал аҳди маро савганд бод!

* * *

Он ки чо дар дили мо шӯри ду дунё мекард,
Базми мо дида, ба сад рашк тамошо мекард.

Ў рабудааст, ту гӯй, шараре з-оташи ишқ,
К-аз замин то ба само валвала барпо мекард.

Гулхани ишқ чу перояи ҷонаш барбаст,
Шуъларӯ гашта, зи шаб рӯз хувайдо мекард.

Мо фақирони муҳаббатзада рӯ бар Аршем,
Он сахопеша ишорат ба таҳи по мекард.

Ҳасрати ташначигар косаи гирдобе нест,
Иктифо буд, агар ёд зи дарё мекард.

Бомдодон чу иродат ба ибодат хезад,
Шоҳи мо ҳамрави мо азми Мусалло мекард.

Маъзарат металабам банда зи миногари ишқ,
Гар ба андозаи май зарфи ману мо мекард.

Ҳамдамо, бўйи вафо мешунавӣ, чӯё шав
Накхатеро, ки Аҷамроди ту ифшо мекард.

* * *

Имшаб гули хуршед ба домони кӣ резӣ,
Дурру гуҳар аз кулзуми чӯшони кӣ резӣ?

Ай абри матарзо, чу аз ин кишт гузаштӣ,
Борони латофат ба баҳорони кӣ резӣ?

Иншогари ашъори чигарсӯз фаромӯш,
Абёти шабафрӯз ба девони кӣ резӣ?

Дар соғари мо акси рухи туст мучалло,
З-он лаъл лаболаб ту ба финҷони кӣ резӣ?

Ризвони муҳаббат, ки тамошогаҳи мо буд,
Бар манзари номаҳрами чашмони кӣ резӣ?

Аз мо чӣ хато рафт, ки бо мо нагирой,
Сад ной навро ба найистони кӣ резӣ?

Паймони вафоро ба чафо карда мусовӣ,
Дарҳамшиканиҳо сари вичдони кӣ резӣ?

Дар калби Аҷамрод бувад дурчи садоқат,
Аз бурчи риё ганҷ гаравғони кӣ резӣ?

* * *

Умри худро дар суроғи рӯйи моҳат бохтам,
Солҳо дар оби чашми хештан бигдохтам.

Ёфтам ман андалебосо туро дар кӯйи ғам,
Лонаи худ дар сари сарви хаёлат сохтам.

Ганчи ранчатро зи олам кардаам ғоратгарӣ,
В-аз ниҳодам шодмониҳо бурун андохтам.

Пешаи дигар набудам ҷони ишқандешро,
Авҷи суди «Ман язид?»¹-и ишқро афрохтам.

Гум нагардад нақши идрокат маро аз лавҳи дил,
Гарчи дар ойина ин наққошро нашнохтам.

Мардумон гуфтанд: рӯ гардон зи дарёи адам,
Аз адам бигзаштаму бо ҷовидон пардохтам.

Бо Аҷамроди сухангустар нишастам дӯш ман,
Дар наво печида, оҳанги муҳаббат сохтам.

1. «Ман язид?» - дар музоядаҳо «Арзишро кӣ зиёдтар мекунад?»
– гуфтан аст.

* * *

Туро, ки чони манӣ, сушт гашта паймонат,
Чӣ гӯямат ба шуҷоат зи айбу нуқсонат?

Бидон, ки шаб, ҳама шаб, ёди туст ҳамрозам,
Саҳар расад, бишамам бўи гул зи ҳиҷронат.

Намедиханд иҷозат маро ба навмедӣ,
Ҳаёли чашми суҳангӯю чайши мижгонат.

Биё, ки сӯзи ду ҳезум бувад чи оташзо,
Бисӯзаму ба худ оям зи сӯз – сӯзонат!

Агарчи бо мани маҳҷур илтифотат нест,
Ба ҳар кучо, ки ту бошӣ, Худо ниғаҳбонат!

Бихишти ноз муяссар накардаӣ, медон,
Кифоят аст маро нола дар найистонат!

Аҷаб мадор, ки гуфтам ду нуктае дилгир,
Фиристамат ба дуё, то кунад парешонат.

Бирав, бирав, ки дигар 3-ин ҳикоя бас кардам,
Ту дону шӯри Ачамроду ҳукми вичдонат!

* * *

Дӯсттар аз дӯст дорам дӯстро,
Ганҷи дунё мешуморам дӯстро!

Чун табиби иллати бегонагӣ,
Ҷон ба ҷонаш месупорам дӯстро!

Гар ду олам душманандешӣ кунад,
Амнободе, ҳисорам дӯстро!

Сабзҷону тозарӯ аз ишқи ӯ,
Чун ҷаман ҷӯши баҳорам дӯстро!

Ӯ маро аз ман муқаррабтар бувад,
Дар ҳуду ҳар ҷо дучорам дӯстро!

Шоҳиди ҳол аст наққоши азал,
Появу рукну мадорам дӯстро!

Тӯтиё созам зи хоки мақдамаш,
Интизорам, интизорам дӯстро!

Чун Аҷамроди садоқаткеш ман,
Дӯст дорам, дӯст дорам дӯстро!

* * *

Ба кӯят гарчи шодон омадам, бо сад алам рафтам,
Саодатро таманно доштам, бо дарду ғам рафтам.

Вафо пиндоштам дорӣ, чафо подош донистӣ,
Тариқи ошноӣ чустаму роҳи адам рафтам.

Тасалло кай тавон додан маро бо хандаи ҷоме,
Шикастӣ бесадо он ҷому ман бе ҷоми Ҷам рафтам.

Намози шукр гуфтам мегузoram дар ҳарамгоҳат,
Вале сачҷода ногустарда, берун аз ҳарам рафтам.

Наҳоҳам хонд дигар хутбаи ишқат зи минбарҳо,
Хамӯшам баъд аз он дам, то зи рӯи минбарам рафтам.

Сувайдо гашт дил, мотам гирифтам, сӯхтам, мурдам,
Ба девони ғазал бо ёвариҳои қалам рафтам.

Бигирам доманат рӯзи қиёмат, ман хабар кардам
Туро бо муддаёям, баски бо чашмони нам рафтам.

Аҷамродо, шукӯҳи тоҷи султонӣ ҳамин будаст,
Ба ҳар сурат, ки рафтам, ман зи олам мухтарам рафтам!

* * *

Чун шиновар гар наой бар дили дарёи ман,
Аз кафи афсӯс меояд бурун овои ман.

Гавҳар овардан бурун аз баҳр кори саҳл нест,
Пешаи ғаввос кун дар баҳри гавҳарзои ман.

Шеър фаҳмидан, азизам, беҳтар аз шеърофарӣ,
Ҳеч пайдо нест пайдотар зи ин пайдои ман.

Дар мусаллои китобам чонамозат боз кун,
То бихонӣ сураҳои ишқ аз иншои ман.

Ҳамчу Мачнун гом зан дар раҳгузори фикратам,
Бингарӣ дар ҳар баёне талъати Лайлои ман.

Ошиқи маънӣ набошӣ, сайри ин саҳро макун,
Варна саргардон шавӣ дар Водии Минои ман.

Ғафлати имрӯз ғамфарчоми фардо мешавад,
Ҷаҳд кун, то даррасӣ имрӯз бар фардои ман.

Нуктасанҷӣ аз Аҷамроди муаллим ёд гир,
Дарғаи Парвардгорам оқибат маъвои ман!

* * *

Нури ту таҷаллӣ зад дар равзанаи ҷонам,
Ваҳ-ваҳ, чи мусаффо шуд ойинаи имонам.

Ойина базе ғаммоз аз ғояти масрурӣ,
Бошад, ки бувад мумтоз ороиши ирфонам.

Кай дур бувад маҳтоб аз партави худ як дам,
Дайчур набишносам, дар ҳукми чароғонам.

Ай розгари розам, васфат чу биоғозам,
Сад қофия пардозам – перояи девонам.

Мегӯяму мерақсад андар ҳарами дафтар
Бо сабки дариин хеш ин килки сухандонам.

Гоҳи дигаре сӯзам, наззора кунам ҳоле –
Дар ашки кабоби худ уфтода ба туғёнам.

Зангор кучо гирад хуршеди муҳаббатро,
Дар лаҳни Аҷамродӣ мачнуни ғазалхонам.

* * *

Чанд боист ба ман ҳалқаи пайванд шикаст,
Чандро чанд пазирам, ки басте чанд шикаст?!

Хотирозурдаам аз ҷамъияти мурдадилон,
К-аз парешонияшон рӯҳи хирадманд шикаст!

Шиша чун дар бағали санг амон мемонад,
Бехунар вусъати эъҷози ҳунарманд шикаст.

Борҳо шоҳиди он будаам аз бухлу ҳасад
Сангандоз ба маҳфил дили хурсанд шикаст.

Волидон ҷумла ҳикоят зи раҳи рост кунанд,
Бемуросопадаре қомати фарзанд шикаст.

Ҳуҷҷате нест маро то ба шиносӣ бибарам,
Шармсорам, ки раҳораҳ ҳама арванд шикаст.

Чун расидам ба дари дӯст, касе пайдо нест,
«Оҳ!» гуфтам, зи нафас тахтаи дарбанд шикаст.

Хушбаён аст Аҷамрод, вале шод кучост,
Нопазирофалакам зиндагии қанд шикаст!

* * *

Дарди касро накунад дарк ба чуз ҳамдарде,
Қимати ашк диҳад дидаи ғампарварде.

Хоси оқил набувад яккаву танҳо будан,
Ҳамчу хуршед набошад каси танҳоғарде.

Борҳо таҷриба уфтод маро дар олам,
Мардро чокари номард кунад номарде.

Бо ҳама санъати хаббозии худ кадбону
Нони хуштаъм нагирад зи танӯри сарде.

Хонаи чашм хароб аст, чу тӯфон хезад,
Ашк дарё шавад аз дарбадари гарде.

Ҳар кӣ аз сулҳ сиголид, музаффар бошад,
Ғолиб он нест, ки паймуд раҳи оварде.

Некном асту Фаредунфару давлатёре,
Дар пайи хидмати миллат бишавад ҳар фарде.

Ай Аҷамрод, падидор шудӣ дар шеърат,
Пас, маяндеш зи хору ҳаси бодоварде!

* * *

Гулшани оғӯшро кардам таманнои дигар,
Ин таманно фош кардам сад тамошои дигар.

Баҳри тифли орзу, гуфтам, муаммо боз шуд,
Абҷад овардам, муаммо шуд муаммои дигар.

Хостам бартобам аз ин ҷустуҷӯҳо рӯйро,
«Ист!» гуфто, беибо, аз пушт овои дигар.

Ихтиёри коргоҳи ишқ кардам бедаранг,
Дасти пири кор бигрифтам ба савдои дигар.

Ончунон андар шигифт уфтодам аз бедоди ӯ,
Кошифи асрор нанмудам ҳувайдои дигар.

Дида дарё карда аз бемехрии он мохрӯ,
Кӯҳи кулфатро кашидам то ба сахрои дигар.

Ҳаст оё ошиқе шайдотар аз ман дар ҷаҳон,
То сабақ гирам мани коно зи донои дигар.

Аз румузи ишқ пурсидам, Муфаззал бозгуфт:
Ишқ моро мебарад рӯзе ба дунёи дигар!

* * *

Ай писар, ҳар кор бо номи Худо оғоз кун,
Пас чу шоҳин дар фазои зиндагӣ парвоз кун!

Покмағзу покдоман бош, яъне, покмард,
Хонаи дилро ба рӯи дӯстонат боз кун!

То тавонӣ, суҳбати равшанқиёсонро гузин,
Синаро бо чилваи барқи хирад пардоз кун!

Носипосон ҷумла бадкешанд дар рӯи замин,
Хештанро дур аз ҳар хилқати носоз кун!

Гар баландовозагӣ хоҳӣ миёни мардумон,
Панди халқон аз хисоли нек беовоз кун!

Одамий, ай азизи ман, Масеҳидрок шав,
З-ин мақоми арҷмандат ҳар кучо эъҷоз кун!

Гар наёбӣ қибларо дар чор сӯи манзилат,
Ҷониби қабри падар гарду адои роз кун!

Моҳи айвонат мунаввар бод аз нури сухан,
Чун Муфаззал дастбӯси Хоҷаи Шероз кун!

* * *

Хезу ба қасди куштанам бори дигар зи раҳ гузар,
Сарви ҷаҳонтирози ман, аз ҳарамии ниғаҳ гузар!

Пушту паноҳи мо туйй, сарвару шоҳи мо туйй,
Кай ба ту гуфтаем мо тарзи панаҳ-панаҳ гузар!

Расм ба имтиёз ку, фурсати иштиёкро?
Шом гузар, ба шаб гузар, ё дами субҳғаҳ гузар!

Яксара қатли ом кун бо дами теғи абрувон,
Халқ ба интизори туст, аз бари размғаҳ гузар!

Разми туюст базми мо, дар маялони беҳудй
Боз биё, зи гӯшаи арсаи базмғаҳ гузар!

Пешрави фидойгон ман нашавам, кӣ мешавад?
Саҳв макун, нагӯямат, отифа, аз гунаҳ гузар!

Сурх нагардад оҳанам, то наравад бар оташат,
Кист, ки таънае занад: «Бebasар, аз сияҳ гузар!»

То гузаре намекунӣ, мо гузаре намекунем,
Ё ба Муфаззалат бигӯ: «З-ин ҳама оҳу ваҳ гузар!»

* * *

Чун зиндагӣ хучаста зи ҳастии модар аст,
Бемодарӣ ба бекасии кас баробар аст.

Расми бародарӣ чӣ бичӯй пас аз падар,
Марги падар таваллуди ҷанги бародар аст.

Фасли ҳазон расад ба басотин, чу боғбон
Баррафт з-ин ҷаҳон ба ҷаҳоне, ки дигар аст.

Аз додаре, ки сард бувад меҳри ӯ чу дай,
Қандили ях зи будани он буда беҳтар аст.

Дасти мадад мадид намеорад ар ғанӣ
Дармондари бидон, ки худ аз ҳар кӣ камтар аст.

Ҳиммат талаб макун ту зи номарди рӯзгор,
К-он фазлахор нокаси берангаhtar аст.

Урён ба гӯр меравад ар бандаи Худо,
Қоруннамои номутаносиб қаландар аст.

Ҳар кас, ки раҳнамо ба худ ин панд мекунад,
Равшандиле зи мардуми покизагавхар аст!

ҒАЗАЛИ ҒАРИБОН
(Муноҷот)

Ай фалак, дод аз чафоят, талхкомам кардай¹,
Заҳри минои мунаққашро ба чомам кардай!

Ноилочам мулки ғурбат раҳнамунам сохтӣ,
Вожгун бодо мақомат, бемақомам кардай!

Ай сипанчи нобасомон, обрӯям рехтӣ,
Зархариди нокасонам, чун ғуломам кардай?!

Гар Ватан гӯям, вучудам ларзад, ай бедодгар,
Гумраҳе аз равзаи доруссаломам кардай!

Зиндагонӣ бар муроди мо набошад, гӯ мабош,
Баски қути лоямутеро ҳаромам кардай!

Гавҳари ашкам муҳити ғуссаро пурмавҷ кард,
Заврақи бебодбонам, бенизомам кардай!

Ҳеч имкони халосӣ нест аз беҳосилӣ,
Кай мукаммал менамоӣ, чун тамомам кардай?!

Дар ғарибистон ғарибонро напурсад ҳеч кас,
Ман Аҷамродам, ту бедодӣ ба номам кардай?!

1. Дар пайравии ғазали машҳури Туғрали Аҳрорӣ «Ай фалак, дод аз чафоят...», ки онро хунёгари шаҳир Устод Ҷӯрабеки Мурод ба ҳайси муноҷот месароянд, гуфта шудааст.

* * *

Маро бо чашми бад мангар, ки худ ношод мегардӣ,
Макан бунёдам, ай бебахра, бебунёд мегардӣ!

«Садоқат пеша кун!»- гуфтам, разолатро писандидӣ,
Дареғо, то қиёмат дар харобобод мегардӣ!

Дуёи порсо бадбахт созад ҳар балочӯро,
Ба сурат шод, аммо дар амал фарёд мегардӣ!

Рафоқатро парасторӣ намову одамӣ омӯз,
Вагарна, дар работи бекасӣ дар дод мегардӣ!

«Ҷавонию ҷунун»- гуфтанд пирони ҷаҳондида,
Самар гар н-оварӣ з-ин боғ, охир бод мегардӣ!

Ғалат кардӣ, агар панди накӯроён набишнидӣ,
Аё худхох, умре даври истибдод мегардӣ!

Раҳонад мардро ақли расо аз ноумедиҳо,
Пайи андешасанҷӣ гар равӣ, озод мегардӣ!

Ба шогирдӣ Аҷамродат пазиро мешавад ҳар дам,
Раҳи устодро бигзин, чу ӯ устод мегардӣ!

* * *

Бе ҳузури бода мастам, ҳам дару девор маст,
Арш масту фарш масту кӯчаву бозор маст!

Хушмандон аз хирад бегонаву девонаанд,
Ман зи начвои¹ муҳаббат дар хаёли ёр маст!

Гардиши паргор дорам, дар тавофи нуктае
Ранг масту нақш масту хомаи даввор маст!

Сачда овардам, ки хонам сураи «Аъроф»²-ро,
Ҳарф масту субҳаву сачҷодаву дастор маст!

Аз тамошои самоъам «Шод зӣ!» – гӯянд халқ,
Чун ба пиндору ба гуфтору ба ҳар кирдор маст!

Ишқварзӣ бегуноҳӣ нест дар дунёи ишқ,
Андар ин олам шаҳиду шоҳиду хунҳор маст!

Қалби ушшоқ аст пургавҳар чу дарёи Хазар,
З-он фузунӣ баҳрамандам, чашми гавҳарбор маст!

Чун Аҷамрод ин ҳикоятро зи мастӣ боз гуфт,
Дар назар бисёр омад ҳар чӣ аз бисёр маст!

1. Начво – суҳбати махфӣ, ғарқи андеша будан.

2. Аъроф – барзах; ҷоест байни биҳишту дӯзах.

* * *

Вафодоре чигархунам, вафодор инчунин бояд!
Ба доми ишқ мафтунам, гирифтор инчунин бояд!

Дилороме, ки дорам, ҳаргиз аз ӯ дил набардорам,
Чунин набвад маро осону душвор инчунин бояд!

Насӯзад шамъи ман дар шоми ҳар парвонасимое,
Ба чуз дар рӯзи рӯйи дӯст, рафтор инчунин бояд!

Агар сад сол сайқал додаам алмоси ишқашро,
Ҳазорон соли дигар шеваи кор инчунин бояд!

Малоикро фиребад санъати ман дар шикебой,
Ба ин афсунгарӣ бо ёр, хушёр инчунин бояд!

Ниҳонӣ доштам сирри муҳаббат, оламе бишнид,
Кунунам шуҳраи офок, асрор инчунин бояд!

Зи чони ман барояд шамси ишқангез дар Ховар,
Ниғаҳ дораш, Худовандо, ниғаҳдор инчунин бояд!

Ман он шогирди базморо, ғазалхони Аҷамродам,
Суханро Вочибе шайдо, харидор инчунин бояд!¹

1. Ин ғазал ба хунёгари ширинадо Вочиби Собирзоди
Некнотӣ тақдим шуд.

* * *

Қалби моро машикан, баски нагирад пайванд,
Ҳар чӣ бишкаста бувад, халқ насозанд писанд!

Худситоё, ҳунар аз ҳарзаталошӣ манамой,
Мо хушояндкасонем, ба ин фирқа маҳанд!

Маслиҳат нест, ки андеша барӣ аз раҳи ҷанг,
Дон, ки андешашиносон нарасонанд газанд!

Ҳуш медор, яке қавм зи арши малакут
Дӯш дар хонаи мо бодаи мастона заданд!

Як-ду-се нукта, ки гуфтем, кифоят бишумор,
Баъд аз ин, ҷону ҷигар, дил ба шакартабъ бибанд!

Аҳли идрок кучо таъна навозанд ба мо?!
Ин ҳикоят ба даревос¹ мунаққаш бикунанд!

Ай Муфаззал, машав озурда зи новидани² кас,
Шеъри дилҷӯи ту хонанд ба Шерозу Хучанд!

1. Даревос – чаҳорчӯбаи дар ва остона.

2. Новидан – мастона роҳ рафтан, калавидан.

* * *

Сад чаҳон асрораму бо кас нагӯям розро,
Оламе гаштам, надидам одами дамсозро.

Нақши пойи сайди маъниро бичустам солҳо,
Тарк натвонам намуд ин одати мумтозро.

Нестам ман шоири коҳил ба дунёи сухан,
Чаҳди анқогир дорам вусъати парвозро.

Зулмати шабҳо пайи испедкорон рафтаам,
Кай писандам ҳар нишеби ваҳм, ё афрозро.

Шаммае аз қиссаҳои ишқбозиҳои ман
Бишнавад Фарҳод, сӯзонад қабои нозро.

«Дигар имрӯз аз фироқи ёр мепечам чу мор»¹,
Тарсам аз он аст, бишносанд афсунбозро.

Дар навои ман кучо гунчад ба ғайр аз нолае,
К-ӯ таниновар бувад ҳар сози Шашовозро².

Чун Аҷамродам, рабоям аз фарози осмон,
Ҷоми хуршеду маху истораи дартозро!

1. Моли Шайх Саъдист.

2. Шашовоз – шашмақом.

* * *

Чу дар дил чой бигзидӣ, варо маҳзун намебинам,
Дигар дар ёди Лайлӣ хешро Мачнун намебинам.

Даруни дидаам чун гавҳари рахшандаӣ, чоно,
Ман ин дарёи Қулзумро дигар пурхун намебинам.

Ту равшантар зи обу оташӣ дар кишвари чонам,
Ки ҷанги обу оташро дигар қонун намебинам.

Нигаҳбони мақоми ишқаму аз бахт меболам,
Чунон шодам, ки ин аҳвол дигаргун намебинам.

Ба ранҷу саъй ҳосил гаштааст ин сарвати дунё,
Ки дар дунё саросар давлате афзун намебинам.

Тихидастам магардонӣ, Худоё, ҳеч дар олам,
Ба ғайр аз худ касеро сурати Қорун намебинам.

Қасам бар зоти покат, то нишон аз зиндагӣ дорам,
Муборак ёди рангинат зи сар берун намебинам.

Аҷамродат ғазал гӯяд зи табъи меҳрпайвандаш,
Ки ҳарфи шоиронро мисли ту мавзун намебинам.

* * *

Бигӯ, соқӣ, ки қарзи дӣ баробар мекунӣ, ё не?!
Ба риндони суханвар лутфи дигар мекунӣ, ё не?!

Хумори бода бархезад, ки хоки мо ба сар безад,
Начоти шоирон шаҳде ба соғар мекунӣ, ё не?!

Агар бо мо намесозӣ, даме моро набинвозӣ,
Фалакро сарнагун орем, бовар мекунӣ, ё не?!

Ғами олам бубин, раҳгум заду бар кӯйи мо омад,
Ба мо озори ин бадранг камтар мекунӣ, ё не?!

Намебояд, ки мо илҳому килку машқ бигзорем,
Мазид аз он каромотат тавонгар мекунӣ, ё не?!

Ба гетӣ нест моро завқи мурдан чуз барои ту,
Ҷаноби Ишқро ҷаллоди бофар мекунӣ, ё не?!

Ало, ё айюҳас-соқӣ, Аҷамрод аз ту менозад,
Варо дар бурчи арши ишқ ахтар мекунӣ, ё не?!

* * *

Гуфтам: садафӣ, ё гуҳарӣ? Гуфт, ки ҳар ду!
Аз қулзуми Чин, ё Хазарӣ? Гуфт, ки ҳар ду!

Дар пеши ҷамоли ту ҷаҳоне ба таҳайюр,
Маҳтоби шабӣ, ё саҳарӣ? Гуфт, ки ҳар ду!

Як дастагулӣ, лек ба мо боғ тарозӣ,
Худ муъчиза, ё сеҳргарӣ? Гуфт, ки ҳар ду!

Гесӯи сияҳ дорию чашмони ту обӣ,
Тоҷикнасабӣ, ё татарӣ? Гуфт, ки ҳар ду!

Тӯфони балойиву чунин тозанасимӣ,
Қонуни тараб, ё хатарӣ? Гуфт, ки ҳар ду!

Майлат ба вафо, ё сабаби мотами моӣ,
Хайрулбашарӣ, ё сақарӣ? Гуфт, ки ҳар ду!

Дар васфи ту сад кофия ҳам танг наояд,
Ту шоира, ё шеъри тарӣ? Гуфт, ки ҳар ду!

Оё битавонӣ, ки шавӣ ёри Муфаззал,
Ё раҳгузаре дар сафарӣ? Гуфт, ки ҳар ду!

1. Дар пайравии ғазали машҳури Шайх Камоли Хучандӣ
«Гуфтам: башарӣ, ё малакӣ?...» гуфта шудааст.

* * *

То бодаи ишқ аст, ба мо ғам чӣ тавонад,
Мо толиби бешем, дигар кам чӣ тавонад?!

Гар тарк бигӯем ҷаҳон, зиндамақомем,
Дар маҳви чунин тоифа мотам чӣ тавонад?!

Хуршедхисолам, ки зулмат нашиносем,
Дар ҷодаи мо сояи мубҳам чӣ тавонад?!

Чун силсилабандем, тавонем гусастан,
Бо зарбати ишқ оҳани маҳкам чӣ тавонад?!

Дарёи равонему чаманмуждарасонем,
Дар баргаки гул қатраи шабнам чӣ тавонад?!

Ҳарчанд бало синаи гетӣ бидаронад,
Дар пешу паси ишқи муаззам чӣ тавонад?!

Ишқ аст, Ачамрод, паноҳандаи ушшоқ,
Гар нест муҳаббат, бани Одам чӣ тавонад?!

* * *

Агар аз шӯри ишқам нашнавай афсонае камтар,
Шарики дарди дил кам бод, ғамфарзонае камтар!

Хароботи муғон ин қост, сӯфиваш маё ҳаргиз,
Вале чун майгусоронӣ, хуш о, вайронае камтар!

Ба оташгоҳ меоянд умре оташафрӯзон,
Тавофи шамъи мо гар н-омадӣ, парвонае камтар!

Ҳисоботе намекурсанд андар шаҳри ишқобод,
Хирадмандон агар бешанд, пас девонае камтар!

Зи сақфи боми мо анҷумсарои даҳр метобад
Ва гар деворҳо бо соя ҳампо, хонае камтар!

Аё соғаркаши айём, бояд иктифо кардан,
Паёпай бода мастӣ оварад, паймонае камтар!

Бигардад хирмани ҳар хӯшачин аз хӯшае афзун,
Нарӯяд хӯшае аз кишт, бошад донае камтар!

Аҷамродо, манол аз ошнои фитнаангезе,
Барандозаш зи хайли дӯстон, бегонае камтар!

* * *

Сарфарозам, ки муҳаббат буда оғози ҷаҳонам,
Ишқандештарин бандаи озоди замонам.

Шарти ишқ аст, ки ошиқ ба сухан роз нагӯяд,
Лек аз замзамаи дил ғазал ояд ба забонам.

Ҳеч касро хабар аз лаззати ин шаҳд набудаст,
То надиданд ба девони ман аз қанди баёнам.

Он яке гуфт, ки нанвис ғазал, сабки қадим аст,
Пас, чӣ тӯмор нависам чу шифобахш ба ҷонам?

Рӯй аз ишқ натобам, ки вакилам зи ҷанобаш,
Аз фунуни башарӣ ҷуз ҳунари ишқ надонам.

Рӯйсурхам ба фузунӣ зи чароғони мизочам,
Нур аз нузҳати қалбам бинамояд зарбонам.

Нақшбандони ҳақиқат суvari ишқ шиносанд,
Хонаи оинаи ишқ бувад кавну маконам.

Гавҳар аз қулзуми маънӣ бикашад килки Аҷамрод,
Ман ҳамон ошиқи шайдову ҳамонам, ки ҳамонам!

* * *

Кош аз хеш дигарбора ҳувайдо гардам,
Муъчизи ғайб расад, мисли Масеҳо гардам.

Анбаристони муҳаббат бидушоям, шояд
Гули чон бўяму з-он роиҳа шайдо гардам.

То нагиранд зи ман боғи биҳиштосоро,
Соҳирӣ варзаму як мурғи шакархо гардам.

Чашм бардоштан аз чашмбарон натвонам,
Чашми дил боз кунам, чашми тамошо гардам.

«Файзи рӯҳулқудус ар боз мадад фармояд»¹,
Мирам аз қадру аз ин фочиа пайдо гардам.

Ошиқи ишқ шавам – давлати озодиро,
Дар ҳамон давлати бечода тавоно гардам.

Балки дар дори мукофот чу Мачнун бошам,
То намояндаи ушшоқ ба дунё гардам.

Дар саропардаи афлоки сухан биншинам,
Шоире ҳамчу Аҷамрод мучалло гардам!

1. Моли Хоҷа Ҳофиз.

* * *

Ҳокими кабирӣ, ту, дар вилояти чонам,
Саркашӣ зи фармонат заррае набитвонам.

Боки ман зи душманҳо нест андарин олам,
То абад сипоҳиям, ай хучаста султонам!

Сарнавишти савдоям, мояи таманноям,
Исми аъзамат бошад мубтадои девонам!

Манзари тамошоят ёфт дидаам дар дил,
Равшанӣ дар ин манзил мефизо дучандонам!

Қисмати азал ҳаргиз бешу кам намегардад,
Комгорам аз бахту муқтазои имонам.

Ҳиммати баланди ишқ оҳ мекашад дар санг,
Дар баёни ин ҳикмат очиз аст ирфонам.

Аз ҳарач наметарсам, ройи оҳанин дорам,
Бо танини оҳангар пуршикеб сандонам.

Осмонниҳодам кун, беш аз ин ғазал гӯям,
Ҳамчунон Аҷамродат аз гуҳарнаҷодонам.

* * *

То дари боғ кушодем, баҳорон рафтаст,
Сол бигзашт магар, селаи мурғон рафтаст?

Рӯз имрӯз чу ойинаи дӣ равшан нест,
Гунаҳ аз кист, ки он партави рахшон рафтаст?

Шаб ҳам аз рӯйи қиёс он қадаре дайчур аст,
Ки ҳама ахтари олам ба маҳистон рафтаст!

Ашки моро ба чӣ кудрат бирабуд афсари ғам,
Чашм хушкидаву дарё ба биёбон рафтаст.

Хирароеву дилозурда кӣ ин чо будаст,
Мизбон ҳам зи парешонии меҳмон рафтаст.

Мо дигар толиби қисмат нашавем аз самарот,
Қисса кӯтоҳ, аз ин мазраъа деҳқон рафтаст.

Вақти кӯч аст, дами субҳ ба мардум гӯянд,
К-он Аҷамроди ғазалгӯй ба Ризвон рафтаст.

Муфаззали Ачамрод

ПАРНИЁНИ САБЗ
(*Ғазалиёт*)

Мухаррири ороиш *Ромиш Шералӣ*
Мухаррири саҳифабандӣ *Меҳрӣ Саидова*

Ба матбаа 11.11.2017 таҳвил гардид.

Чопаш 14.11.2017 ба имзо расид.

Андозаи 60x84 1/16.

Ќузьи чопӣ 6,5. Адади нашр 500 нусха.

Нашриёти «Адиб»-и

Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон
734018, ш. Душанбе, кӯчаи Неъмат Қаробоев, 17а.

Дар матбааи «Нашри мубориз» ба таъб расидааст.